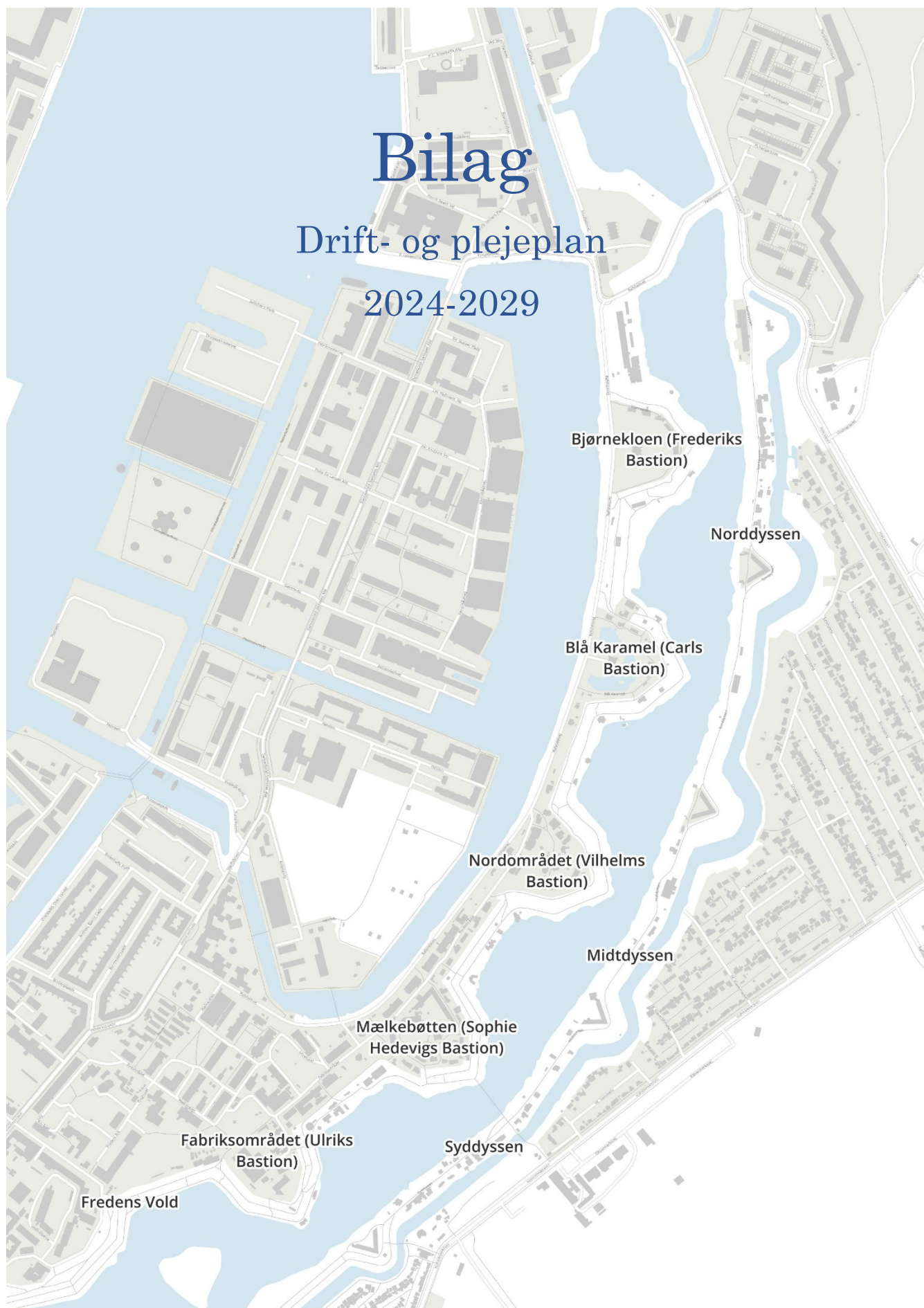

Bilag

Drift- og plejeplan

2024-2029

Indhold

Bilag 1: Tillægsaftale mellem Fonden Fristaden Christiania og staten	1
Bilag 2: Aftale om Fonden Fristaden Christianias forpligtigelser til renovering, drift og Vedligeholdelse af fortidsmindet, de statsbygninger, der udlejes til fonden, infrastruktur, belysning, forsyning, samt boligtildeling og privatister (aftale nr. 5)	7
Bilag 3: Registrant af række træer	31
Bilag 4: Registrant af solitær træer	36
Bilag 5: Registrant af risikotræer.....	40
Bilag 6: Retningslinjer for bekæmpelse af invasive arter og problemarter	43
Bilag 7: Retningslinjer for drift og pleje af eksisterende faciliteter og anlæg – Grå drift	47
Bilag 8: Registrant af trapper og ramper	50
Bilag 9: Tabel over bevoksninger og naturtypers pleje samt årshjul	54
Bilag 10: Registrant over kompostanlæg	58

BILAG 1: TILLÆGSAFТАLE MELLEM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIA OG STATEN

Dato
30.08.2022

Tillægssaftale mellem Fonden Fristaden Christiania og staten

Præambel

Indgåelsen af aftalen mellem Christiania og staten i 2011 har haft en positiv effekt på udviklingen af området og overholdelsen af den almindeligt gældende lovgivning inden for aftalens rammer. Der er stadig et stort potentiale for udvikling af området som boligområde og rekreativt område i byen inden for rammerne af Christianias særlige fællesskab.

Aftalen fra 2011 indebar oprettelse af Fonden Fristaden Christiania og købs- og lejeaftalerne fra 2012 blev indgået mellem Fonden og staten. Med denne aftale ønsker Fonden og staten at understøtte en fortsat udvikling af området til gavn for både christianitter og hovedstaden i øvrigt.

Christiania og Christianshavn er en del af den blandede hovedstad og aftalen skal være med til at sikre, at christianitterne kan bevare deres levevis samtidig med at nye beboere kan bydes velkommen i bydelen og på Christiania.

Christiania skal være et trygt sted at bo og færdes. Derfor skal det tætte samarbejde mellem Christiania og politiet fortsætte for at understøtte kriminalitetsbekæmpelse særligt i Green Light District.

Nærværende aftale er en tillægssaftale til aftalen fra 2011, hvilket betyder, at med mindre andet specifikt aftales i denne nye aftale, så gælder aftalen fra 2011 samt købs- og lejeaftaler fra 2012.

Aftalen indeholder 4 overordnede punkter, som tilsammen skal sikre en fortsat god udvikling. Den konkrete implementering af disse punkter fastlægges i underliggende implementeringsplaner senest 9. december 2022.

1. Nye boliger for alle

Præcisering af dette punkt fremgår af bilag 1 og 2.

- Der skal etableres samlet 15.000 m² almene boliger på Røde Sols Plads og et andet område i forbindelse med Bådsmadsstræde. Fonden skal bede kommunen om at lokalplanlægge til almene boliger og derefter indgå aftale med

en etableret almen boligorganisation om køb af grund og byggeret. Boligerne udlejes efter de gældende regler for almene boliger, herunder med kommunal anvisningsret. Aftalen med en almen boligorganisation skal være indgået senest 1 år efter nærværende aftale er indgået. Aftalen med den almene boligorganisation skal indgås på sædvanlige vilkår og må alene betinges fra den almene boligorganisations side med sædvanlige almene forbehold.

2. Et trygt rekreativt område i byen

- Fonden Fristaden Christiania forpligter sig til et konstruktivt samarbejde med myndighederne om kriminalitetsbekæmpelse på Christiania og understøttelse af Christiania som en tryk bydel for alle borgere.
- Fonden forpligter sig til at sikre, at voldanlægget fungerer som et åbent og rekreativt område for alle borgere.
- Fonden skal fortsat medvirke til, at der ikke foretages ulovligt byggeri og at anvendelsen af voldanlægget sker i overensstemmelse med den almindelige lovgivning og øvrige aftaler indgået mellem Fonden og staten. Med henblik på at forberede Fondens overtagelse af voldanlægget jf. punkt 4 aftaler parterne nye og mere simple processer og retningslinjer for håndtering af eventuelle nye sager om ulovligt byggeri. Aftale herom skal udarbejdes i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen og være færdig senest 6 måneder efter denne aftales indgåelse.
- Fonden udarbejder konkrete plejeplaner for voldanlægget med udgangspunkt i den nuværende aftale, fortidsmindets bevaring og øget fokus på biodiversitet, miljø og bæredygtighed. Planerne skal udarbejdes i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen og være færdige senest 1 år efter denne aftales indgåelse.
- Fonden fortsætter den renovering af voldanlægget, som er aftalt jf. aftale 5 pkt. 3. Parterne forpligter sig til senest 6 måneder efter denne aftale er indgået, at indgå konkret aftale om gennemførelse af minimum et større projekt på voldanlægget. Projektet skal være gennemført inden 31.12.2023. For at muliggøre dette forlænger staten fristen for refusion i de indbetalte købsrater jf. tillægsaftale 1 til aftale 5 til 30.06.2024.

3. Bedre boliger og byfornyelse

- Fonden Fristaden Christiania fortsætter den renovering af statens bygninger, som er aftalt jf. aftale 5 pkt. 4. Fonden skal som minimum renovere de to frede statshygnings Fakirskolen og Kosmiske Blomst inden 30.06.2024. For at muliggøre dette forlænger staten fristen for refusion i de indbetalte købsrater jf. tillægsaftale 1 til aftale 5 til 30.06.2024.
- For at muliggøre den fortsatte genopretning af Fondens egne bygninger forlænger staten fristen for optagelse af lån med 80 pct. statsgaranti og en løbetid på 30 år fra 1.7.2022 til 1.7.2027 i medfør af statens garantitilsagn af 21. juni

2012.

- For at muliggøre Fondens nybyggeri udvides anvendelsesmuligheden for statsgaranterede lån til genopretning i medfør af statens garantitilsagn af 21. juni 2012 til også at omfatte Fondens eget nybyggeri.
- Med henblik på at prioritere og sikre en acceptabel boligstandard og forskønnelse af voldanlægget ændres aftale 3 pkt. 8 om flytning af 9 udpegede bygninger på voldanlægget senest 15. juli 2022 og 6 bygninger senest 15. april 2042 således, at Fonden udpeger mindst 6 bygninger i dårlig stand, som fjernes fra voldanlægget. Staten skal godkende de udpegede bygninger senest 1 år efter indgåelse af nærværende aftale. De udpegede bygninger skal være fjernet senest 1 år efter, at staten har godkendt disse. Der indgås allonge om ændringerne af vilkår til aftale 3 pkt. 8.

Staten betaler for fjernelse af bygningerne i overensstemmelse med aftale fra 22. juni 2011.

Staten stiller nye delarealer af tilsvarende størrelse til rådighed til nybyggeri i de bygge- og flyttefelter på voldanlægget som fremgår af bilag 1 til "Retningslinjer for udvikling og bevaring af det fredede fortidsminde på Christiania" fra 3. maj 2019.

4. Fonden Fristaden Christiania kan blive ejer af hele Christiania

Præcisering af dette punkt fremgår af bilag 1 og 2.

- Staten tilbyder, at Fonden kan købe voldanlægget og de bygninger på området, som fortsat ejes af staten.

Når punkt 1-3 i denne aftale er fuldt implementeret kan Fonden således købe matrikel 697b Christianshavns Kvarter og alle bygninger på matriklen, som i dag ejes af staten. Bygningerne Carls Bastion og Frederiks Bastion indgår i salget. Fonden gives mulighed for at leje Carls Bastion og Frederiks Bastion indtil et eventuelt salg.

Fonden køber arealer og bygninger for 67 mio. kr. For at muliggøre Fondens køb udvider staten den eksisterende låneramme for statsgaranterede lån til køb svarende til købsprisen.

Der skal indgås en særskilt købsaftale mellem Fonden og staten på sædvanlige vilkår og betingelser. Overdragelse af selvstændige lejeaftaler med eventuelle privatister på købstidspunktet skal sikres i købsaftalen.

Området skal fortsat være offentligt tilgængeligt efter et salg.

Bilag 1: Præcisering af tillægsaftale pr. 12.08.2022

Staten har i forhandlingerne med Fonden Fristaden Christiania noteret sig Christianias ønske om, at et alment byggeri, skal indpasses på og med Christiania og være bæredygtigt og grønt, herunder at etableringen af almene boliger kan ske i etaper, således at der kan medtages erfaringer fra de første etaper for så vidt angår arkitektur, materialevalg, beboersammensætning, fællesskabsinitiativer mv.

Etableringen af de nye almene boliger kan på den baggrund ske i tre faser, hvor minimum 7.500 m² skal være opført senest i 2027, mens minimum 3.500 m² skal være opført senest i 2029 og de resterende 4.000 m² almene boliger skal være opført senest i 2031. Der foretages en fælles evaluering af, hvordan processen med at indpasse de almene boliger på Christiania er forløbet senest inden igangsættelsen af tredje fase.

Aftaleparterne noterer sig, at implementeringen af aftalen om de almene boliger, herunder udformning af byggeriet, rammer for udlejning og planprocessen m.v. sker i tæt samarbejde mellem Københavns Kommune og Christiania.

Staten vil inden for lovgivningens rammer samarbejde med Christiania, Københavns Kommune og den relevante boligorganisation om ønskerne til bæredygtigt byggeri og en balanceret beboersammensætning. En aftale om udlejning og anvisning skal ifølge loven indgås mellem boligorganisationen og kommunen.

Almenboliglovens regler om bofællesskaber giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen og bygherren – senest samtidig med at kommunalbestyrelsen giver tilsagn til projektet – indgår en aftale om, hvorledes udlejningen og anvisningen skal finde sted.

Efter aftalen kan beboerne i boligafdelingen, afhængigt af de lokale forhold og under hensyntagen til det enkelte bofællesskabs egenart, få mulighed for indflydelse på beboersammensætning i bofællesskabet. Dette skal ses i sammenhæng med, at det er en væsentlig forudsætning for bofællesskabets beståen, at beboerne har betydelig indflydelse på beboersammensætning i bofællesskabet. På den anden side er det en forudsætning, at aftalen tilgodeser boligsociale hensyn og ligebehandling af borgerne. En sådan aftale kan f.eks. gå ud på, at beboerne får indflydelse på anvisningen af ledige boliger med det formål at tilgodesee en beboersammensætning, som ønsker at være en del af det særlige fællesskab på Christiania.

Indrettes almene ældreboliger som bofællesskaber, indgår kommunalbestyrelsen og boligorganisationen senest samtidig med tilsagnet aftale om, hvorledes anvisningen skal finde sted. I givet fald skal boligorganisationen sikre, at boligerne udlejes til ældre eller personer med handicap, som har behov for sådanne boliger. Almene ældreboliger, der indrettes som bofællesskaber, kan ud over den berettigede personkreds udlejes til personer, der er i familie med eller har en særlig tilknytning til den berettigede personkreds.

Bilag 2: Christianias svar til Bolig- og Planstyrelsens forslag til en tillægsaftale og dertilhørende præciseringer.

Christiania siger ja til Statens tilbud af 1. juni 2022, med dertil hørende præcisering, omhandlende Christianias køb af voldanlægget, etableringen af 15.000 m² støttet boligbyggeri og diverse økonomiske og tidsmæssige tilpasninger til den gældende aftale.

Christiania har under processen udtrykt betænkelighed i forhold til realiserbarheden, både overfor mængden af byggeri, de korte frister og ambitionerne.

Christiania ønsker i etableringsfasen at arbejde for, at Christiania fortsat skal udvikle sig som et særligt kulturelt og socialt minisamfund, og være en grøn oase midt i København med en stærk sammenhængskraft og egen forvaltning. Christiania ønsker at arbejde for disse principper i forbindelse med overtagelse af voldanlægget og etableringen af de påtænkte 15.000 m² byggeri.

Christiania noterer sig, at der er indarbejdet evaluering i byggefaserne. Christianias mål vil være, at man her vurderer om plan- og anlægsprocessen er forløbet i en konstruktiv dialog, at byggeriet og de nye beboere er godt integreret i Christiania, samt at byggeriet er miljømæssigt, skalamæssigt og økonomisk bæredygtigt.

Christiania har noteret sig, at der er enighed om, at plan- og planlægningsprocessen sker på og med Christiania, det vil sige i alle tre delområder. Christiania vil i planprocessen arbejde for at placere byggeriet flere steder på Christiania. Dette mener vi er essentielt, hvis Christiania fortsat skal have karakter af kaserne og kreativ landsby med åbne grønne pladsen og oaser.

Vi har noteret os, at der er villighed til at finde løsninger og standarder inden for lovgivningen med reelt bæredygtigt byggeri, materialevalg, byggesystemer, energiforbrug, varmesystemer, energifællesskaber, bofællesskaber, indflytningsregler og boligtyper, der respekterer Christianias erfaringer inde for boligformer, genbrug, med- og selvbyg.

Christiania vil i det videre forløb arbejde for at skaffe billige boliger uden personligt ejerskab eller fremtidig spekulation, hverken for de nuværende eller fremtidige boliger.

Vi har noteret os, at voldanlægget overføres betinget ved aftalens indgåelse med deraf følgende udskydelse/modregning af den årlige lejebetaling

Christianias fællesmøde søndag d 28. august 2022

Dato
30.08.2022

Aftalen er tiltrådt af parterne den 30.08.2022

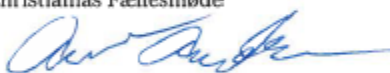
For staten

Christian Raabjerg Madsen
Indenrigs- og boligminister

Sigmund Lubanski
Direktør, Bolig- og Planstyrelsen

For Fonden Fristaden Christiania efter bemyndigelse fra Christianias Fællesmøde

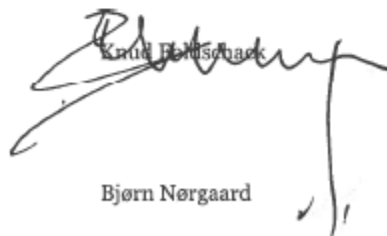

Johannes Simon Brant

Chai Alvilda Lentz Andersen

Klaus Danzer

Peder Winkel Agger

Mette Prag

Knud Bentsen

Sarah Katrine Onsberg Christiansen

Bjørn Nørgaard

Majbrit Beron Berlau

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

**BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS
FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF
FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN,
INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG
PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)**

Aftale

om

Fonden Fristaden Christianias forpligtelser til renovering, drift og vedligeholdelse af fortidsmindet, de statsbygninger, der udlejes til fonden, infrastruktur, belysning, forsyning, samt boligtildeling og privatister (aftale nr. 5)

mellem

Fonden Fristaden Christiania
c/o Advokaterne Foldschack & Forchhammer
Skindergade 23
1159 København K
Cvr. nr. 34 20 30 83
(herefter fonden)

og

Den Danske Stat
v/Bygningsstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 39
2500 Valby
(herefter Staten)

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Indholdsfortegnelse

1. Præambel	4
2. Mål og principper for naturforvaltningen og naturoplevelsen	5
3. Renovering, vedligehold og drift af fortidsmindet.....	7
4. Renovering, vedligehold og drift af Statsbygninger, der udlejes til Fonden	10
5. Renovering, vedligehold og drift af veje, stier og fællesarealer	11
6. Forsyningsforhold	13
7. Belysning.....	14
8. Aftalen og forholdet til lovgivning og planlægning	15
9. Retningslinjer for hvordan Fonden kan få fradrag i raten af købesummen	16
10. Fondens forpligtelser overfor privatisterne.....	17
11. Boligtildeling.....	19
12. Fondens afrapportering til Staten	21
13. Tvister.....	21
14. Misligholdelse	21

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Bilagsfortegnelse

Bilag 1: Kort over fortidsmindet

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

1. Præambel

Staten og Fællesskabet Fristaden Christiania har den 22. juni 2011 indgået en aftale om overdragelse af arealer og bygninger på Christianiaområdet mv. Med aftalen sikres det økonomiske grundlag for, at beboerne kan blive boende på området, at de erhvervsmæssige, sociale og kulturelle aktiviteter kan fortsætte og udvikle sig, og at fortidsmindet Christianshavns vold beskyttes. Der er oprettet en fond, Fonden Fristaden Christiania, som har købt og lejet arealer og bygninger, og som derefter står for administrationen af dem. Der er ikke identitet mellem Fonden og Fællesskabet Christiania.

Realiseringen af aftalen af 22. juni 2011 sker gennem indgåelse af et aftalekompleks bestående af 5 aftaler. Fire af aftalerne omhandler ejendoms- og brugsrettigheder således; (1) overdragelse af ejendomme (grunde og bygninger), (2) overdragelse af bygninger (på lejet grund), (3) leje af grundarealer (til bygninger på lejet grund) og (4) leje af bygninger. Denne femte aftale regulerer Fondens forpligtelser til renovering, drift og vedligeholdelse af visse af de bygninger og arealer, der fortsat skal være ejet af Staten.

De fire aftaler om køb/leje af bygninger og arealer er indgået med ikrafttræden pr. 1. juli 2012.

Staten har som myndighed godkendt Fondens vedtægter, hvor det bl.a. fremgår, at "Fonden har til formål at købe/eje og/eller leje eller på anden måde administrere Christianiaområdet med henblik på at sikre Christianiaområdets fortsatte udvikling og beståen. Fonden kan samtidig medvirke til udbredelse af bæredygtighed og Christianias værdier og muligheder til andre såvel inden som uden for Danmarks grænser. Fonden har i forbindelse med sit virke og en yderligere administration af eventuelle tilstødende arealer til formål at opretholde Christianiaområdet som et alternativt bolig- og erhvervsområde og et kulturelt socialt virkefelt med en socialt bredt sammensat beboergruppe. Fonden skal sikre, at driften af Fondens areal sker på et såvel økonomisk som miljømæssigt bæredygtigt grundlag, og at de på området værende arkitektoniske og kulturbærende faciliteter i videst muligt omfang bevares og udvikles. Fonden kan derudover bl.a. fremme etableringen af alternative forsyningssystemer i samarbejde med de aktører, som er hjemmehørende på Christianiaområdet."

Det fremgår desuden af vedtægterne, at Fonden i videst muligt omfang skal sikre, at Fondens drift sker ved inddragelse af og i samarbejde med Christianias beboere, virksomheder og selvforvaltning.

Christiania blev oprettet i 1971 og har i 40 år eksisteret på særlige vilkår. Siden 1989 med en særlov, der blev væsentligt ændret i 2004.

Staten har i alle årene ejet Christianiaområdet og været i en dobbeltrolle, hvor der både har været varetaget en række forskellige myndighedsfunktioner, og hvor Staten har været ejer af området. Området har i de 40 år været administreret under hensyn til de særlige forhold på området. Med 22.-juni aftalen, som udmøntes i dette aftalekompleks, er ønsket at nå en situation, hvor særloven kan ophæves, og hvor anvendelsen af Christianiaområdet kommer til at foregå inden for rammerne af almindelige regler for brug af husrum og arealer.

Det er et ønske, at Christianiaområdet ikke nødvendigvis skal ensrettes med andre byområder. Målet for udviklingen af Christiania er, at området fortsat skal være et grønt og bilfrit kvarter i København, hvor der er plads til at leve på en anden måde, men inden for

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

lovgivningens almindelige regler, herunder med huslejebetaling og åben boligtildeling, med opretning af de bevaringsværdige bygninger og med opretning og sikring af fortidsmindet som et åbent, rekreativt område for christianitter, københavnere og den øvrige befolkning.

Med denne helt særlige baggrund er det parternes fælles forståelse, at det fremadrettede samarbejde inden for rammerne af aftalekomplekset skal administreres med tanke for den særlige forhistorie på Christianiaområdet og med opmærksomhed på og respekt for de særlige hensyn, der har ført frem til indgåelsen af 22. juni aftalen og udmøntningen af denne i aftalekomplekset. Der er derfor bl.a. indsat bestemmelser om, at der ved tvister altid skal søges forhandling og mægling, før der skrides til andre tiltag. Ved fortolkning af aftalen og ved forhandling og mægling skal der følges et princip om proportionalitet, så man normalt vælger den mindst indgribende foranstaltning, som må antages at ville kunne opfylde parternes behov for loyal og korrekt opfyldelse af vilkårene i aftalerne.

Fonden har påtaget sig at arbejde loyalt for, at de aftalte renoverings-, drifts- og vedligeholdelsesopgaver gennemføres, og at der tilrettelægges processer, som sikrer, at der sker en jævn fremdrift i opgaverne inden for de særlige forhold og beslutningsstrukturer, der gælder på Christianiaområdet og med inddragelse af de relevante områder. Hvert 2. år startende i 2014 afholdes der et evalueringseminar, hvor der gøres status på fremdriften i renoverings-, drifts- og vedligeholdelsesopgaverne.

Fonden har overtaget ejendommene og arealerne på Christianiaområdet i medfør af købsaftalerne med Staten, og Fonden er blevet ejer med de rettigheder og pligter, der følger af den almindelige lovgivning. Fondens rettigheder og forpligtelser i medfør af den almindelige lovgivning er i øvrigt uafhængige af nærværende aftalekompleks. Aftalekomplekset betyder således hverken en indskrænkning eller en udvidelse af Fondens almindelige rettigheder og forpligtelser efter lovgivningen.

Aftalerne i aftalekomplekset er formuleret i fællesskab mellem parterne, og begge parter har under drøftelserne om aftalernes formuleringer været bistået af juridisk, økonomisk og teknisk sagkyndige.

2. Mål og principper for naturforvaltningen og naturoplevelsen

Det overordnede mål for Christianias Natur er at bevare og udvikle naturen i respekt for fortidsmindet til glæde for christianitter, naboer og besøgende.

Det betyder, at den biologiske mangfoldighed skal søges fremmet overalt. Christiania skal ligge i naturen. Naturen skal ikke kun være henvist til enkelte indhegnede enklaver. Der skal sikres offentlig adgang til alle fællesarealer, bortset fra særligt udsatte steder, hvor hensynet til natur, kultur eller mennesker kræver det.

Der er tale om 'naturdogmer' eller principper for natur og naturoplevelse. Nedenfor angives først 8 principper for en god natur, og dernæst 8 principper for en god naturoplevelse:

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Principper for god natur

1. **Minimeringsprincippet:** Dvs. tilbageholdenhed med indgreb overfor naturen. Ofte har den det bedst ved at blive ladet i fred. På Christiania arbejdes der hellere med - end mod naturen = økologisk pleje.
2. **Kompensationsprincippet:** Ved enhver fremtidig inddragelse af nyt areal skal naturen kompenseres. Så hvis du griber ind et sted, må du så gøre noget til gengæld ved at gøre noget godt et andet sted.
3. **Genopretningsprincippet:** Skete skader på naturen skal så vidt muligt søges udbedret på samme måde for 'naturarven', som hvis der var tale om kulturarven.
4. **Subsidiaritetsprincippet:** Det enkelte område på Christiania skal under respekt for de her opregnede principper selv stå for planlægning og pleje, hvis det er det, der ønskes.
5. **Omhyggelig beslutningstagning:** Alternativet til et negativt indgreb mod naturen skal være velbelyst, inden afgørelsen træffes. F.eks. at flytte en vej frem for at fælde et vejtræ.
6. **Habitatprincippet:** Nye muligheder for naturens trivsel og arternes mangfoldighed skal indtænkes ved enhver udformning af bygninger og arealdispositioner på Christiania.
7. **Autenticitetsprincippet:** Eksisterende naturforhold er i reglen bedre, end dem vi kan skabe. Man bør derfor pleje eksisterende bevoksninger frem for at plante nyt og vælge oprindeligt danske arter som bøg, eg, røn og hassel frem for indførte (med mindre andet taler herimod).
8. **Variationsprincippet:** Etablere variation på hele Christiania og ved udformningen af det enkelte areal med både et stærkt kultiveret og et 'vildt hjørne' eller ved at variere plejeindsatsen.

Principper for gode naturoplevelser

1. **Variation** som beskrevet ovenfor under pkt.8 samt artsrigdom. Også variation i landskabet mellem det ret så kultiverede syd og det vilde nord, mellem lys og mørke, udkig og tykninger har betydning.
2. **Stilhed**, ro og uforstyrrethed. Udover at være bilfri skal Christiania være fri for overdreven elektrisk belysning, så man kan se stjerner og nyde mørket.
3. **Åbenhed** herunder tilgængelighed som princip. De steder, hvor der af hensyn til beboerne eller naturen skal være begrænset adgang sker det med 'usynlig' regulering såsom stiføring, kvas eller tornekrat.
4. **Folkelighed** ved at man kan møde andre og finde service i forskellige former for forskellige mennesker eller aktiviteter: leg, græs til solbadning, bænke til kaffedrikning, stille rygning og picnic.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

5. **Rummelighed** dvs. oplevelse af at komme ind i en anden verden, som er rummelig og fri. Dette giver næsten sig selv på Christiania. Skilte som Vadestedets 'uprivat' bidrager som eks. på en fin måde hertil.
6. **Tryghed** dvs. man kan slappe af f.eks. lege trygt. Det betyder ikke at alle træer langs stier og rundt om husene skal fældes og erstattes med lysmaster. Der findes snildere og mere "økologiske" måder.
7. **Kulturlighed** dvs. at opleve kulturhistorie, der giver følelse af en svunden tid eller større verden. Respekt for natur(arv) og kulturarv, men også for senere kulturlag og den store verden.
8. **Vildhed** i form af den livskraftige vildtvoksende vegetation, som findes på Christiania som ingen andre steder i byen. Hvis alle ovennævnte principper respekteres, vil vildheden stadig have plads på Christiania.

Aftalen af 22. juni mellem Staten og Christiania forudsætter, at der med respekt for dyreliv og planter samt beboelse skal ske en renovering af fortidsmindet. De ovennævnte principper skal fortolkes i lyset af dette.

Aftalen bygger på princippet om åbenhed på Christianiaområdet. Det betyder i praksis, at der ikke må oprettes generel afspærring, herunder regnes beplantning, tornekrat og lignende. Der må således ikke opstilles hegn, afspærring eller på anden måde afskærmes for huse eller bygninger uden forudgående tilladelse fra den relevante myndighed og ejer. Derudover skal generel byggeaktivitet på og omkring bygninger overholde de øvrige aftaler mellem Staten og Fonden, samt overholde almindelig, gældende lovgivning.

Der skal som led i renoveringen flyttes et antal bygninger til ny placering på fortidsmindet, jf. Aftale om leje af arealer på Christianiaområdet til brug for bygninger på lejet grund (aftale nr. 3).

3. Renovering, vedligehold og drift af fortidsmindet

Hovedhensynet ved renoveringen og den fremtidige drift og vedligeholdelse af voldanlægget er, at voldens forløb og karakteristika som fæstningsanlæg skal sikres og synliggøres således, at de frednings- og naturmæssige værdier sikres under samtidig hensyntagen til beboelse på volden. Herunder skal et begrænset antal bygninger på den del af Christianshavns Volds hovedvold og ydre vold, inkl. Frederiks Bastion, som ligger på Christianiaområdet, flyttes. Som led i opretningen skal foretages udtynding af beplantning på dele af volden samt nødvendig opretning af brinker og voldkroner. Magasindammene skal vedligeholdes og oprettes så deres forløb tydeliggøres og vandkvaliteten forbedres, samtidig med at de fortsat kan fungere som et artsmangfoldigt levested for dyr og planter. Stier og adgangsforhold skal forbedres.

Bastioner og redaner, envælopper og kurtiner

Bastioner og redaner fremstår mange steder med tæt bevoksning. Renoveringen sikrer, at bevoksningen reduceres og udtynnes således, at udsynet til det historiske anlæg sikres. Fjernelse af bevoksning kan ske ved, at der fjernes enkelttræer eller afgrænsede kratbevoksninger og kan udføres i etaper således, at der er tale om en gradvis synliggørelse,

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

hvor udviklingen løbende kan iagttages og den fremtidige tilstand afspejler områdets særlige karakter og den megen færdsel. Invasive arter bekæmpes således, at deres fremdrift stoppes effektivt.

Særligt på redaner og bastioners knæpunkter skal bevoksningen tilpasses, udtynnes og i nødvendigt omfang ryddes for at sikre erkendbarhed af fortidsmindet. Fjernelse af affald, oplag af byggematerialer og andet understøtter synliggørelsen af fortidsmindet og kan mindske behovet for fjernelse af beplantning.

For at tilstræbe, at selvforvaltningen styrkes, og der gives rum til områdernes bidrag til plejen, kan arbejdet tilrettelægges, så der udpeges indsatsområder, hvor renoveringen i første omgang koncentrerer, og hvor der læres af erfaringerne, før renoveringen fortsættes. Renoveringen tilstræber samtidig, at de områder, hvor behovet er størst, prioriteres. Herunder bør særligt Fabriksorådets bastion, der besøges af det største antal personer, have særskilt fokus, der sigter mod, at eksisterende anlæg og veje tilpasses fortidsmindets historiske profil samtidig med, at færdslen reguleres, og området fortsat kan fungere som velbesøgt rekreativt område.

På fortidsmindet er der overalt små oaser. Børnenes legepladser, fluepapiret ved Dyssebroen, der samler både solbadere og folk, der mindes deres kære ved mindepladsen, grillpladser og små afsides bænke, hvor udsigten og en stille stund kan nydes. Mange folk færdes i mange ærinder og med et varierende hensyn til naturen og fortidsmindet. Renovering og fremtidig drift og vedligehold tilrettelægges, så færdsel i videst muligt omfang ikke slider unødigt på fæstningsanlægget, og så slidskader fra færdsel hurtigt udbedres og sikres mod forværring.

Den lysåbne vegetation langs med veje, stier og bygninger samt områder til ophold, boldspil mv. fremstår som lav, tæt, sammenhængende og i vækst samt fri for affald. Vegetationen har en græsartssammensætning, der tåler et vist slid og tørke.

Græsskråningerne fremstår lidt grovere og mere ekstensivt plejede end den lave lysåbne vegetation, men også fri for affald, ligesom løv/afklip er fjernet, hvor det er nødvendigt for at sikre væksten og intakte græsflader. Træer og buske på og ved skråningerne er udtynkede og opstammede, så tilstrækkeligt lys kan komme igennem, men hvor hensynet til naturen, beboerne og de besøgende samtidig iagttages, og hvor der på visse områder kan være tættere beplantning.

Der kan visse steder efterlades større grene fra beskæring eller træfældning således, at mikrohabitater skabes og biodiversiteten understøttes. Der kan også på visse områder være krat med skovlignende karakter for at have mere differentieret natur og for at skærme beboelse, fx på indersiden af bastioner i Blå Karamel og Bjørnekloen, hvor bevoksningen kan være mere fremtrædende frem til, at der som aftalt flyttes bebyggelse til anden placering på fortidsmindet.

Hvor der har været udført anlægsarbejder efter ændringen af christianialoven i 2004, er disse tilbageført således, at græsflader og græsskråninger fremstår som anført ovenfor. Støttemure og ramper er fjernet, og terrænet er retableret, så det følger den generelle jordform.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Træer

Træer har stor betydning på fortidsmindet. De markerer det historiske udgangspunkt, de giver læ og skygge til beboere og besøgende, de huser dyre og fugleliv og bidrager til Christianias forsyning med træ til brænde og byggeri.

Kortet viser, hvor det tilstræbes, at der fortsat er rækketræer. På disse områder plejes de eksisterende træer, og der plantes nye træer, hvor det er nødvendigt.

Nyplantede træer svarer artsmæssigt til de eksisterende rækketræer i nærheden og er af passende kvalitet og størrelse og etableret, så væksten sikres. Der plantes helst arter, der passer til fortidsmindets oprindelige karakter, men der kan også plantes træer af en anden type, hvor det fx er ønskeligt, at der er tale om langsomt voksende træer, der sikrer hensynet til bygninger og beboelse.

Stier og adgangsforhold – herunder trapper

Mod syd er der adgang fra Christianshavns Vold ved Bådsmandsstræde via en smal sti på bærmen ved Stadsgraven. Christianiaområdet virker på dette sted aflukket, og der skal derfor åbnes op med bedre visuel kontakt og tilføjelse af en gennemgang på voldgangen.

Renoveringen og den fremtidige drift og vedligehold af stier og adgangsforhold sikrer, at der er god, uhindret adgang internt på området og gode adgangsforhold fra resten af København. Adgangen fra Christianshavns Vold ved Bådsmandsstræde er åbnet, og det eksisterende hegn er erstattet af skærmende beplantning. Eksisterende stistrækninger er omlagt således, at de sikrer fri adgang samtidig med, at volden ikke udsættes for unødigt slid, og eksisterende stier, ramper og trapper er forbedret.

Efter renovering er stier, hvor det er muligt, placeret på voldgangen. Enkelte steder kan den overordnede stiforbindelse anlægges som en smal grusbefæstet sti på voldkronen efter nærmere aftale. Nye trapper og udskiftning af eksisterende trapper er anlagt som "svævende" konstruktioner over terræn således, at arbejdet medfører mindst muligt gravarbejde.

Efter renovering af veje- og stier fremstår veje i vidt omfang som grusveje. Asfaltveje, der er omlagt til grusveje, og naturstier, der er opgraderet til grusveje, ligger på eksisterende bærelag med grus, med tilstrækkeligt fald fra vejmidte til arealer, hvor overfladevand kan nedsive således, at grusfladerne ligger lidt højere i terræn i forhold til omgivelserne.

Hvor der er nedlagt stier, veje, ramper m.v. som led i renoveringen, fremstår terrænet retableret, så det følger den generelle jordform og retableret med græs.

Magasindamme og stadsgrav

Efter renoveringen af magasindammene er vandfladerne genskabt således, at der er blankt vandspejl på den overvejende del af vandfladerne, hvor der på den resterende del er fastholdt rørskov som bufferzone af tagrør af hensyn til dyrelivet og i forhold til at sløre det visuelle indkig til bebyggelse.

Renoveringen af stadsgraven tilstræber, at strækningerne ud for bastioner og redaner er ryddet for opfyld, rørskov m.v., samt at bredzonerne er tilrettet, så den erkendbare kulturhistorie kan imødekommes. På strækningerne mellem bastioner og redaner observeres udviklingen i rørskov og forløbet af voldfoden således, at en udvikling hen imod, at

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

voldfoden ændrer form, eller at rørskovene antager en for dominerende karakter og hindrer udsyn, begrænses i form af grædeskæring.

Flyttet byggeri

Som led i renoveringen skal der flyttes et antal bygninger fra deres nuværende placering på voldanlægget til en anden placering på voldanlægget.

Efter flytningen af bygningerne er terrænet retableret, så det følger den generelle jordform over en strækning på ca. 3 m med jord af samme type som på de øvrige arealer, og den lave lysåbne vegetation er om nødvendigt retableret. Efterfølgende sætninger fremstår oprettet og med lysåben vegetation. Hegn og andre anlægsopgaver i tilknytning til det flyttede byggeri er tilbageført og terrænet retableret, herunder med hensyntagen til forsyning.

Der vedlægges korthilag, der illustrerer ovenstående.

Parterne er enige om, at der snarest og senest medio februar 2013, med bistand fra sagkyndige, udarbejdes et kort, der viser den aktuelle tilstand af fortidsmindet.

4. Renovering, vedligehold og drift af Statsbygninger, der udlejes til Fonden

Statsbygningerne på Christianiaområdet fremstår på nuværende tidspunkt i meget forskellig stand og har i løbet af årene gennemgået en forskellig grad af ind- og udvendig vedligehold. Disse forskellige udfordringer skal håndteres bedst muligt for at sikre Christianias kultur- og bygningsarv til glæde for beboere og besøgende. Dette skal gøres med respekt for den særlige ånd, som omgiver bygningsværkerne på hele Christianiaområdet.

Bygningerne bør således vurderes enkeltvis med henblik på en planmæssig renovering til den standard, som er beskrevet nedenfor.

Fonden er ansvarlig for at renovere statsbygningerne i forhold til sikkerhed og sundhed. Det er både i statens og fondens interesse at renovere statsbygningerne på og uden for fortidsmindet, så de fremstår i forsvarlig og behørig stand. Fonden skal ved bygningsstandsættelse prioritere sikring af bygningernes bevaringsværdier.

Dette gælder særligt de fire fredede statsbygninger på fortidsmindet:

Kosmiske Blomst, Syddyssen 9

Fakirskolen, Midtdyssen 35

Autogena, Midtdyssen 55

Aircondition, Norddyssen 65

Ved renovering af statsbygningerne på fortidsmindet skal bygningerne bringes i fuldt forsvarlig stand, herunder tag og fag, bærende og afstivende bygningskonstruktioner, tekniske installationer, brand- og flugtvejsforhold og eventuelle svampeangreb.

Brand- og flugtvejsforhold skal ved genopretningen bringes i overensstemmelse med gældende lovgivning på området. I forhold til de enkelte bygningsdele skal der ved renovering af bygningerne ske udskiftning af bygningsdele/bygningsselementer, hvis

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

restlevetiden er 0 - 5 år. Hvis vedligeholdelsen af en bygningsdel er unormalt stor som følge af manglende vedligeholdelse, skal bygningsdelen også udskiftes ved renoveringen.

I de bygninger, hvor der er angreb af råd eller svamp, skal der ske udbedring af råd- og svampeskaderne, og hvis der er foretaget ændringer i de bærende konstruktioner, der har medført forringet bæreevne, skal der ske en opretning, så konstruktionerne igen bliver bæredygtige.

Varmekilder til de enkelte boligenheder, der er placeret ulovligt i forhold til brandforhold, skal placeres lovligt. Endvidere skal eksisterende gasvandvarmere, der er mangelfulde, istandsættes. Hvis basisvandforsyningen til en bolig ikke er af rimelig standard, skal der ske en opgradering af vandforsyningen, så den bliver i sundhedsmæssig forsvarlig stand. Hvis der ikke er kloakeret til en bolig, og kloakering ikke umiddelbart er mulig, skal der af sundhedsmæssige hensyn etableres en samletank. I de tilfælde, hvor afløb er tæret eller på anden måde ikke er funktionsdygtige, skal afløbet istandsættes eller udskiftes. Hvor badeværelser og toiletter ligger inde i en bygning og er uden ventilation, skal ventilation etableres. Elinstallationer og udendørs gasinstallationer, der er ulovlige, og som udgør en sikkerhedsmæssig risiko, skal bringes i en sikkerhedsmæssig forsvarlig stand.

Der er i sommeren 2006 og i foråret 2008 i samarbejde mellem Christiania og staten gennemført bygningssyn på Christianiaområdet. Gennemførelse af de renoveringsopgaver, der fremgår af bygningssynsrapporterne, vil kunne give fradrag i raten af købesummen som forudsat i aftale af 22. juni 2011 mellem Christiania og staten.

Ved renovering af bygningerne skal der ske en prioritering af opgaver således, at de mest presserende mangler og behov for den enkelte bygning bliver tilvejebragt først.

Renovering skal senest være gennemført den 1. juli 2022.

For så vidt angår vedligehold af statsbygningerne henvises der til aftale om leje af bygninger på Christianiaområdet til brug for beboelsesformål mv. (aftale nr. 4)

5. Renovering, vedligehold og drift af veje, stier og fællesarealer

Christianiaområdet er kendetegnet ved at være et bilfrit område, bortset fra rednings-, ærinde- og servicekørsel, og ved at være et område, hvor der udover de ca. 800 beboere på området færdes et stort antal besøgende hver dag – herunder et meget stort antal turister og andre besøgende, som ønsker at se, opleve og handle på Fristaden.

Det er derfor vigtigt at sikre et velfungerende vej- og stisystem samt gode fællesarealer på Christianiaområdet. Når man færdes på Christianiaområdet, skal man have mulighed for uhindret at bevæge sig rundt på området og danne sig det fulde indtryk og opleve den særlige stemning, som eksisterer på bl.a. fortidsmindet. Området skal fortsat fremstå åbent og tilgængeligt, og det åbne udtryk skal særligt tilstræbe, at området opleves som trygt. Lav beplantning og afskærmning skal bidrage til frit udsyn, og bebyggelse og belysning i tilknytning til færdselsarealer medvirker til gode oversigtsforhold.

Det er nødvendigt, at renoveringen sikrer, at også de mange besøgende kan færdes frit og komme rundt på hele området. Således er det nødvendigt, at veje og stier etableres som et

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

sammenhængende stisystem uden alt for mange blinde ender mv., samt at hegn mv. ikke hindrer den offentlige tilgængelighed på hele området.

På hele området findes en lang række veje og stier, som fungerer som transport-, brand- og flugtveje. Ved renovering af veje og stier skal brand- og flugtvejsforhold bringes i overensstemmelse med gældende lovgivning, ligesom renoveringen forudsættes planlagt i samarbejde med relevante myndigheder. Belægningen skal være hård således, at den fornødne brand-, rednings- og ærindekørsel (fx renovation) kan varetages uanset vejrforhold, ligesom belægning skal gøre det muligt for kørestolsbrugere at færdes på området. Belægningen kan fx være grus. Stier, der alene anvendes som gangstier, kan udføres med blød belægning.

Fonden skal sikre, at veje og stier vedligeholdes i mindst en sådan stand, at de kan fungere som redningsveje, og at det er muligt for såvel beboere som besøgende at færdes sikkert. Alle farlige skader, såsom huller, knuste fliser, skæve skilte mv. skal udbedres løbende, og belægningen skal undergå regelmæssig almindelig vedligeholdelse. Af hensyn til de færdes sikkerhed er det dertil væsentligt, at der jævnligt ryddes op på færdselsarealerne, og at beplantningen langs arealerne ikke hindrer færdsel på veje og stier.

Det skal sikres, at der også om vinteren foretages glatførebekæmpelse, herunder snerydning og grusning, så beboere og besøgende kan færdes sikkert.

Fællesarealerne på Christianiaområdet rummer mange former for aktiviteter fra organiserede politiske arrangementer til spontane koncerter til legepladser m.v. De mange forskelligartede aktiviteter skal kunne rummes på en god måde, så der er plads til alle.

Ved renovering af fællesarealerne skal det sikres, at området er tilgængeligt og med åben adgang og med mulighed for gennemgang for offentligheden, og at der sker en åbning af friarealerne, herunder særligt i forhold til friarealerne i Mælkevejen, området mellem Psyak og Ridebanen, indersiden af Fabriksområdets Bastion og ved boldbanen på Prærien.

Det betyder, at alle friarealer skal være tilgængelige for færden og ophold for den almindelige offentlighed og for at sikre dette, må der ikke etableres interne hegn på ejendommen.

I særlige tilfælde kan en nænsom indhegning med venligtsindet udtryk blive en nødvendighed til beskyttelse af den rekreative funktion, eller omkring f.eks. børneinstitutioner, så længe grænsedragning tilstræber balance med det offentlige udsyn. Her kan der bruges afskærmning ved beplantning eller niveaudeling, der kan regulere færdsel eller beskytte sårbar vegetation uden at ødelægge det åbne udtryk.

I den del af området, der er beliggende uden for fortidsmindet, er der lyst en deklaration om offentlig adgang. Deklarationen skal sikre tilgængelighed og åben adgang og skal iagttages ved alle former for afskærmning.

Fællesarealerne skal vedligeholdes, så belægning og beplantning er intakt og fremstår vedligeholdt. Det sikres, at der jævnligt ryddes op, og at der er gode muligheder for at komme af med affald.

Renoveringen skal senest være gennemført 1. juli 2022.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

6. Forsyningsforhold

Christianiaområdets oprindelige forsyningsanlæg til vand og kloakering er løbende blevet vedligeholdt og udbygget. Forsyningsanlæggene har dog en meget varierende stand, og det er nødvendigt med en renovering af el- og vandforsyning samt renovering af kloakering. Renoveringen skal sikre, at forsyningsforholdene er sikre og stabile, og at området fortsat kan anvendes og udvikles som blandet bolig- og erhvervsområde. Renoveringen og den fremtidige drift og vedligehold af forsyningen skal understøtte områdets varierede karakter og sikre, at både beboere og virksomheder og områdets mange besøgende samt dyrelivet og naturen sikres mod risici fra nedslidte eller utilstrækkelige installationer. Udvikling af alternative løsninger på forsyningsområdet kan medvirke til dette.

Fonden har ansvaret for forsyningsnettet på Christiania og dermed ansvaret for, at dette lever op til kravene vedrørende sikkerhed og sundhed.

Renoveringen af forsyningsanlæggene skal ske inden 1. juli 2022.

Når renoveringen er gennemført, skal standarden af forsyningsanlæggene svare til en standard, som er sædvanlig i bymæssig forstand, men som samtidig tager højde for forholdene på Christiania. De særlige forhold kan blandt andet være, at der anvendes alternative forsyningsløsninger.

6.1. Vandforsyning

Når renoveringen af vandforsyningen er gennemført, skal Fonden sikre en god og stabil vandforsyning til Christianiaområdet. Indtil renoveringen er gennemført skal det sikres, at vandforsyningen mindst er på samme niveau som ved overtagelsen.

Ved renovering skal ledningsnettet efterses og udbedres, såfremt der måtte vise sig at være skader på vandrørene. Eksempler herpå er brud på ledninger, eller hvor der er lækager. Der skal etableres nye forsyningsledninger, hvor der er behov for det. Ledningsnettet skal i øvrigt ved renoveringen udbygges sådan, at forsynings sikkerheden ikke forringes hverken på kort eller på lang sigt.

Vandforsyningens ledningsnet skal vedligeholdes, så brud og skader forebygges.

6.2. Kloakering

Indtil renoveringen af kloakeringen er gennemført, skal Fonden sikre, at det eksisterende kloakanlæg vedligeholdes i mindst samme stand som ved overtagelsen.

Kloakanlæggene på Christiania skal ved renoveringen udbedres for skader og skal i øvrigt genoprettes sådan, at kloaksystemets funktion kan opretholdes, og at kapacitetsproblemer imødegås. Renoveringen skal ske ud fra en vurdering af kloakanlæggenes alder, materialer og undersøgelser af den aktuelle tilstand.

Kloakanlæggene skal løbende efterses og vedligeholdes, og der skal foretages den nødvendige rottebekæmpelse.

I forhold til den del af Christianiaområdet, der er fredet som fortidsminde, skal Fonden i samarbejde med Kulturstyrelsen udarbejde planer for, hvordan der kan sikres bæredygtige løsninger, der sikrer såvel beboernes sundhed som miljøet.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Kloakledningen i voldgraven er ikke Fondens forpligtelse.

6.3. Elforsyning

Elforsyningsanlæggene på Christiania skal renoveres på en sådan måde, at det sikres, at de ikke bringer sikkerheden for personer, husdyr eller ejendom i fare. I det omfang elforsyningsanlæggene er ulovlige og udgør en sikkerhedsmæssig risiko, skal anlæggene bringes i en sikkerhedsmæssig forsvarlig stand. På de områder af Christiania, hvor elforsyningsnettet er overbelastet, skal der etableres en sikkerhedsmæssig forsvarlig og holdbar løsning.

Elforsyningen skal løbende efterses, så der sikres en stabil og sikker leverance af strøm på området.

6.4. Nybyggeri

I det omfang, der etableres nybyggerier på Christianiaområdet, skal forsyningsanlægget til vand og el udbygges i overensstemmelse med gældende regler for etablering af vand- og elforsyningsanlæg og nye kloakanlæg skal anlægges i henhold til gældende regler for etablering af kloakanlæg. Der kan udvikles alternative løsninger til forsyning af nybyggeri.

6.5. Renovation

Fonden har pt. på dispensationsbasis etableret egen løsning på affaldshåndteringen i et samarbejde med Københavns Kommune, og Fonden arbejder i samarbejde med Københavns Kommune på, at der findes en permanent løsning.

Staten er ikke ansvarlig for afhentning af dagrenovation, heller ikke på det område, Fonden lejer.

7. Belysning

Christianiaområdet er om natten et sted, hvor måne og stjerne oplyser det omkringliggende vold- og vandanlæg. Området har i årtier været til glæde for beboere, besøgende og turister. Det er intentionen, at belysningen fremover på Christiania kan bidrage til områdets sikkerhed, tryghed og tilgængelighed og samtidig tage hensyn til Christianiaområdets helt særlige karakter, identitet og stemning.

Det fremgår af 22. juni-aftalen, at den fremtidige anvendelse af Christiania skal sikre tilgængelighed og åben adgang for offentligheden. Derfor skal belysningen sikre, at borgere og beboere kan færdes på Christiania på alle tider af døgnet.

I det bymæssige område på Christiania skal der være sammenhængende belysning. Belysningen skal være tilstrækkelig til, at man kan se ujævnheder i belægningen, og den skal sikre, at trafikanter nemt kan orientere sig på området.

På fortidsmindet kan belysningen have mere karakter af pejlemærker og markeringslys.

Belysningens karakter og udformning på færdselsområderne bør tage hensyn til Christianiaområdet og tilpasses funktion og udformes med respekt for oplevelseskvaliteter.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLD AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Som en del af den renovering skal det sikres, at belysningens armaturer, belysningsklasse, lyskilder og mastehøjde understøtter Christianias forskellige vejtyper og funktion.

Belysningen skal løbende efterses, så det sikres, at alle lyskilder virker. Herunder hører lyskildeskift og rengøring, reparationer og udskiftning af dele, eftersyn efter udbrændte lyskilder, fejl, hærværk, slid og beskadigelser.

Renoveringen af belysningen skal være sket 1. juli 2022.

8. Aftalen og forholdet til lovgivning og planlægning

Christiania ønsker, at området fortsat kan udvikles som et eksperimenterende by- og naturområde, hvor nye muligheder afsøges, og sædvanlige måder at gøre tingene på udfordres. I den forbindelse skal særligt muligheder for nytækning indenfor miljø-, klima- og ressourcemæssige spørgsmål ses i sammenhæng med områdets særlige karakter som fristad i en storby.

Christiania og staten har en fælles interesse i at sikre bæredygtige løsninger for renovering, drift og vedligehold, som tager hensyn til de særlige forhold på Christiania.

Fonden har mulighed for, at der ved gennemførelse af renovering, drift og vedligehold af fortidsmindet, statsbygningerne, veje, stier og fællesarealer, belysning og forsyning udvikles alternative løsninger. Det gælder i forhold til at sikre bedre ressourceudnyttelse, bæredygtighed, beboerinddragelse, energirigtigt nybyggeri og bygningsrenovering, tilpasning af området til klimaforandringerne, alternative energiformer m.v.

Hvis Fonden får godkendt alternative løsninger for renovering og fremtidig drift og vedligehold af fortidsmindet, statsbygningerne, infrastrukturen og belysningen hos de relevante myndigheder, vil Staten se positivt på, at disse løsninger kan indgå i opfyldelsen af nærværende aftale. Det vil dog være en forudsætning, at de er i overensstemmelse med aftale af 22. juni 2011 mellem Christiania og staten og hensynene bag denne.

Renoveringen og fremtidig drift og vedligehold af fortidsmindet, statsbygningerne, forsyningsnettet, belysningen, fællesarealerne og infrastrukturen på Christiania skal ske i overensstemmelse med relevant lovgivning på området. Det indebærer, at der forud for igangsættelse af arbejdet skal indhentes tilladelse fra de relevante myndigheder, herunder Københavns Kommune og Kulturstyrelsen. Herudover skal renovering og fremtidig drift og vedligehold ske på baggrund af nuværende og eventuelt kommende påbud, lokalplaner mv. fra Københavns Kommune og andre relevante myndigheder, som medfører, at der skal ske ændringer på området.

I det omfang tiltag, der er aftalt i denne aftale, er eller bliver i strid med lovgivning, lokalplan eller anden regulering i øvrigt, skal det aftalte tiltag ikke gennemføres.

Når Fonden fremsender ansøgning til relevante myndigheder, fx Kulturstyrelsen, Københavns Kommune, Kystdirektoratet eller anden relevant myndighed i øvrigt, om tilladelse til udførelse af tiltag i henhold til denne aftale, skal Fonden samtidig orientere Staten som ejer og fremsende en kopi af ansøgningen og efterfølgende af afgørelsen. Såfremt Staten ønsker det, gennemføres der en forhandling om sagen, og Staten skal efterfølgende

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

være berettiget til at afprøve den trufne afgørelse enten ved genoptagelse eller fornyet ansøgning.

9. Retningslinjer for hvordan Fonden kan få fradrag i raterne af købesummen

Fonden Fristaden Christiania skal i henhold til Aftale om overdragelse af ejendomme på Christianiaområdet (aftale nr. 1) betale den resterende kontante del af købesummen i tre rater med forfald henholdsvis

Den 31. december 2014 med 5,6 mio. kr.

Den 31. december 2016 med 16,8 mio. kr.

Den 31. december 2018 med 11,2 mio. kr.

Hvilke arbejder giver ret til fradrag

Dokumenterede udgifter til renovering af Statsbygninger og arealer, der ligger inden for fortidsmindebeskyttelsen på det i bilag 1, underbilag A markerede område afholdt af Fonden efter aftale med Staten, vil kunne fradrages i raterne 1-3.

Renoveringsopgaver omfattet af afsnit 3 og 4 i nærværende aftale giver ret til fradrag. Forud for igangsættelse af arbejder kan Fonden anmode staten om at godkende, at det påtænkte arbejde efter sin art kan give ret til fradrag.

Udgifter til bortskaffelse af forurenet jord og asbest, som er nødvendige for at kunne gennemføre de aftalte renoveringsopgaver, giver ret til fradrag i raterne 1-3.

Udgifter til vedligeholdelse og drift kan ikke fratrækkes i raterne i købesummen.

Opgørelse af udgifter

Udgifter til renovering opgøres som de betalinger til håndværkere og de indkøb af byggematerialer, som er afholdt til renovering af det fredede fortidsminde og de statsbygninger herpå, som forbliver i statens eje. I det omfang, fonden kan få refunderet moms, kan moms ikke indgå i det beløb, der kan opnås fradrag for. Fonden kan medregne ydelser, som er udført ved frivilligt arbejde udført for fonden. Værdien af det frivillige arbejde ansættes til den svendeløn, ekskl. avance og offentlige afgifter, som et tilsvarende stykke arbejde ville have kostet på udførelsestidspunktet. Værdien af frivilligt tilførte materialer ansættes som den almindelige indkøbspris (ekskl. moms) for et tilsvarende materiale.

Fonden skal senest seks måneder inden en rates forfald fremsende en liste over, hvilke renoveringsopgaver fonden har udført og ønsker fratrasket i raten.

Det er kun renoveringsopgaver, som er udført efter 31. december 2012, som kan afstedkomme fradrag i raterne i købesummen.

Såfremt Fonden ønsker, der skal kunne gives fradrag for opgaver udført efter 22. juni 2011 og før 31. december 2012, kan Staten efter ansøgning fra Fonden tillade dette, såfremt

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

ansøgningen fremsendes senest 1. juni 2013, og såfremt det konkrete arbejde vedrører renoveringsopgaver, der er udført i overensstemmelse med nærværende aftale.

Fonden skal kunne dokumentere, at de opgjorte omkostninger er afholdt. Såfremt et udført arbejde omfatter både fradragsberettigede arbejder og ikke-fradragsberettigede arbejder, skal de fradragsberettigede arbejder fremgå særskilt af dokumentationen.

Ved vurdering af grundlag for fradrag vil staten lægge vægt på, at der er indhentet de nødvendige tilladelser fra relevante myndigheder forud for at renoveringen er udført, og på kvaliteten af det udførte arbejde. Der kan således ikke opnås fradrag for arbejder, der er i strid med lovgivningen eller ikke er udført håndværksmæssigt korrekt. Staten betinger sig ret til at besigtige det udførte arbejde, om nødvendigt bistået af eksterne sagkyndige, før fradraget godkendes.

Såfremt der i forbindelse med opgørelse af, om arbejdet efter sin art kan give ret til fradrag, eller om opgørelse af fradragets størrelse, opstår uenighed mellem fonden og Staten, fastsættes muligheden for fradrag og/eller fradragets størrelse af en voldgiftsmand, der skal være særlig sagkyndig med hensyn til de spørgsmål, voldgiften angår. Voldgiftsmanden udpeges af Københavns Byret. Voldgiftsmanden skal indkalde parterne til besigtigelse og udarbejde en vurderingsrapport, hvor vurderingen af, om arbejdet efter sin art kan give ret til fradrag og/eller fradragets størrelse, specificeres og begrundes. Voldgiftsmandens vurdering er endelig og bindende for alle parter. Voldgiftsmanden fastsætter selv sit honorar og træffer bestemmelse om, hvorledes omkostningerne ved voldgiften skal fordeles mellem parterne eller eventuelt pålægges én part fuldt ud, idet der herved skal tages hensyn til, hvem af parterne der har fået medhold ved voldgiften.

10. Fondens forpligtelser overfor privatisterne

Staten har indgået aftale med 3 beboere på Christianiaområdet om, at de pågældende kan leje jorden under det selvbyggerhus, som de bor i (privatister). Det indgår i disse aftaler, at Fonden skal sørge for forsyning m.v. til selvbyggerhusene (bygningerne).

10.1. Forsyningsforpligtelser

I forhold til Staten påtager Fonden sig derfor følgende forpligtelser:

10.1.1. Forsyning

Fonden forpligter sig til at servicere bygningerne med henholdsvis kloak, el og vand i samme omfang som hidtil.

Beboeren tilmelder sig som aftager over for Fonden, hvis beboeren ønsker, at Fonden skal forestå forsyning af henholdsvis kloak, el og vand.

10.1.2. Veje, stier og fællesarealer

Fonden skal sikre, at veje og stier mv., der tjener som adgangsveje for bygningerne, skal holdes farbare.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Fonden må ikke omlægge/nedlægge eksisterende veje- eller stiforbindelser mv. eller oprette nye veje- eller stiforbindelser mv., medmindre der foreligger en skriftlig forudgående tilladelse fra Staten.

Der må i øvrigt ikke etableres veje, stier, mv. i umiddelbar nærhed af bygningerne.

10.1.3. Vintervedligeholdelse mv.

Fonden forestår vintervedligeholdelse omkring bygningerne i form af snerydning og grusning omkring bygningerne.

10.1.4. Affald og renovation mv.

Så længe Fonden varetager opgaven angående afhentning af affald og renovation på Christianiaområdet, tilmelder beboeren sig som aftager over for Fonden, hvis beboeren ønsker at være tilknyttet affaldsordningen.

Beboeren har som tilmeldt aftager over for Fonden ret til at bruge de "affaldsstationer", der findes på Christianiaområdet. Fonden forestår den efterfølgende afhentning.

10.1.5. Brand

Fonden er forpligtet til at sørge for, at redningskøretøjer kan komme frem til bygningerne.

10.2. Betalinger

Fonden er berettiget til dækning af Fondens faktiske udgifter til forsyning med el, vand, kloak samt til vintervedligeholdelse og renovation på Christianiaområdet.

Udgifterne dækkes af Staten, der får udgifterne refunderet af de enkelte privatister.

Fonden udarbejder hvert år inden 1. februar et regnskab for det foregående år for Fondens udgifter til de leverancer, der ikke skal betales efter forbrug. Fonden opkræver derefter beløbet hos staten.

Det er mellem parterne aftalt, at indtil der foreligger et budget, betaler privatisterne hver måned 250 kr. til Staten til dækning af forsyninger, og Staten betaler de indbetalte beløb til Fonden.

10.3. Misligholdelse

Såfremt privatisterne ikke modtager forsyning mv., og Fonden ikke uden ugrundet ophold sikrer den fortsatte forsyning mv. til privatisterne, skal Fonden erstatte Staten de udgifter, der er forbundet med, at Staten kommer i misligholdelse over for privatisterne, herunder dække statens udgifter til at sikre privatisterne alternative forsyningsmuligheder.

Fonden ifalder derudover en bod til Staten ved Fondens misligholdelse af sine forpligtelser til at forsyne privatisterne. Bodén er på kr. 300.000.

Boden kan udløses for hver forsyningsart og for hver misligholdelse. Fonden kan således ifalde en bod, hvis Fonden ikke uden ugrundet ophold sikrer den fortsatte forsyning mv. til privatisterne med en eller flere af følgende forsyninger:

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

- a) elforsyning
- b) vandforsyning
- c) kloakforsyning
- d) farbarhed af veje og stier til den pågældende bygning
- e) affaldsafhentning

Opregningen i pkt. a) - e) er udtømmende.

Der kan udløses bod for en forsyningsart hver 6. måned ved ny misligholdelse, eller hvis Fonden ikke har genoptaget forsyningen efter en misligholdelse.

11. Boligtildeling

Det har været afgørende i forbindelse med indgåelse af aftalen mellem Fællesskabet Christiania og Staten, at der blev fundet en løsning, som sikrede at de nuværende beboere kunne blive boende på Christiania, samtidig med at den fremtidige boligtildeling sker gennemskueligt, offentligt og med klagemulighed.

Boligtildelingen skal derfor foregå efter følgende præmisser:

- Den rette beboer til rette bolig
- Den rette beboer er en eller flere ansøgere, som ønsker at bo på Christiania og disponere over en bolig på aftalte gennemskelige vilkår til gavn både for ansøgeren og Christiania.

Fonden Fristaden Christiania har tiltrådt den løsning, der er fundet.

Der har undervejs i det årelange forhandlingsforløb mellem Fællesskabet Christiania og Staten været drøftet forskellige muligheder, herunder blandt andet ejerboliger, andelsboliger, almindelige lejeboliger og almene boliger.

Der er valgt en konstruktion, hvor Fonden dels har købt, dels lejet statens bygninger.

Der er indført helt særlige boligtildelingsregler for at sikre en åben boligtildeling, der samtidig skal fastholde Christianias særlige kendetræk og sikre, at nye beboere på Christiania kan indgå i Christianias fællesskab.

Konkret foregår boligtildelingen ved, at hvert område på Christiania, når der er en ledig bolig, foretager:

- Annoncering i Ugespejlet
- Opslag på Christiania og dagsordenindkaldelse
- Orientering via beboerne
- Opslag på Christianias hjemmeside

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Herefter kan enhver, der ønsker at få tildelt en bolig, indsende en ansøgning. Området arrangerer derefter en fremvisning af boligerne for alle interesserede.

Der afholdes et ansøgningsmøde med alle ansøgere, hvor alle områdets beboere har mulighed for at deltage og stille spørgsmål til ansøgerne.

Det er området, der træffer beslutning om, hvem der skal have tildelt en ledig bolig.

Beslutning om, hvem der skal have tildelt boligen, sker efter følgende retningslinjer:

- Boligrokade – flytning mellem 2 eller flere med brugstilladelse på Christiania har forrang betinget af, at der er enighed mellem de involverede personer.
- Åben ansøgning, som besluttet ud fra følgende kriterier:
 - Sociale forhold, herunder antal ansøgere og familiens sammensætning i forhold til boligens størrelse og kvalitet
 - Hvorvidt ansøgeren har beskæftigelse på Christiania
 - I hvilket omfang den pågældende ansøger særligt kan bidrage til Christianias positive udvikling, fx hvis ansøgeren er kunstner, håndværker, iværksætter, skovarbejder, gartner, arkitekt, sundhedsarbejder, socialarbejder eller har andre særlige kompetencer og erfaringer, som vil kunne indgå positivt i Christianias fællesskab.
 - Særlige kriterier for boligtildelingen i øvrigt. Heri kan fx indgå hensyn til alder, køn, erhverv mv. for at sikre en alsidig sammensætning af beboergruppen.
- I vægtningen af de forskellige kriterier, vil a) sociale forhold og c) mulighed for at bidrage til Christiania veje tungest.

Fondens bestyrelse er ansvarlig for boligtildelingen og vil sikre en åben, retfærdig og gennemskelig anvisning af boligerne.

Fondens bestyrelse er klageinstans i forhold til eventuelle klager over afslag på tildeling af en bolig på Christiania.

Når en bolig tildeles, skal alle, der ikke får tildelt den pågældende bolig have en selvstændig skriftlig begrundelse for, hvorfor de pågældende ikke er kommet i betragtning, inklusiv klagevejledning.

Afviste ansøgere har 5 hverdage til at klage over afgørelsen.

En eventuel klage har opsættende virkning, indtil Fondens bestyrelse har behandlet klagen, inden for en frist på 9 dage fra klagen modtages.

Den person, der tildeles en bolig, kan flytte ind i boligen, når afgørelse fra fonden foreligger.

Fondsbestyrelsen afrapporterer løbende til staten om den faktiske tildeling af boliger m.v. jf. pkt. 12.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

12. Fondens afrapportering til Staten

Den reviderede og af bestyrelsen underskrevne årsrapport fremsendes til den statslige myndighed, der har fået tildelt ansvaret for varetagelsen af Statens ejerskab til arealer og bygninger på Christianiaområdet og ansvaret for administrationen af de aftaler, der er indgået mellem Staten og Fonden. Årsrapporten skal fremsendes senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Sammen med årsrapporten sender bestyrelsen til den statslige myndighed for Christiania en beretning over bestyrelsens arbejde i det forløbne år og en oversigt over hvem, der er tildelt boliger i det forløbne år med angivelse af vilkår, annoncering m.v.

Staten kan på et hvilket som helst tidspunkt meddele Fonden, at Fonden med virkning for fremtiden fritages for sin forpligtelse til at aflægge rapporter, eller at forpligtelserne indskrænkes.

13. Tvister

13.1. Forhandling

Såfremt der opstår en uoverensstemmelse mellem parterne i forbindelse med nærværende aftale, skal parterne med en positiv, samarbejdende og ansvarlig holdning søge at indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten.

13.2. Mægling

Såfremt parterne ikke kan opnå en løsning ved forhandling, skal tvisten søges løst ved mægling af en af parterne i fællesskab udpeget mægler.

Hvis mæglingen afsluttes, uden at tvisten er bilagt, skal tvisten afgøres endeligt ved domstolene efter bestemmelsen i pkt. 13.3.

13.3. Domstolsbehandling

Tvister mellem parterne, som ikke er afgjort ved enten forhandling eller mægling, skal afgøres af Københavns Byret, medmindre andet udtrykkeligt er bestemt i de individuelle vilkår ovenfor.

14. Misligholdelse

14.1 Fradrag i rater

Hvis Fonden misligholder sine forpligtelser i henhold til denne aftale, kan Fondens ret til fradrag i raterne fortabes helt eller delvist, jf. Aftale om overdragelse af ejendomme på Christianiaområdet (aftale nr. 1) pkt. 8.2.

Såfremt Staten finder, at der foreligger en situation, der kan føre til hel eller delvis reduktion af fradrag, retter Staten henvendelse til Fonden med henblik på en løsning i medfør af Aftale nr. 1, pkt. 18 samt aftale 5 pkt. 13. Samtidig giver Staten meddelelse til Fonden med en påtale af forholdet og en angivelse af den reduktion af fradraget, forholdet efter Statens

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

opfattelse fører til. Såfremt en løsning er opnået senest 6 måneder efter Statens henvendelse, eller såfremt det pågældende forhold er bragt i orden senest 6 måneder efter Statens påtale, skal der ses bort fra forholdet ved opgørelsen af Fondens ret til reduktion af rate 1-3. Såfremt der foreligger en rimelig begrundelse kan Staten indrømme en udsættelse af fristen på 6 måneder, men Fonden har ikke krav på fristforlængelse. Er der ikke inden fristens udløb fundet en løsning i medfør af Aftale nr. 1, pkt. 18 samt aftale 5 pkt. 13, eller er forholdet ikke bragt i orden, fortabes retten til fradrag endeligt.

Den beløbsmæssige størrelse af reduktionen af fradraget udgør mindst 100.000,- kr.

14.2 Misligholdelse af Fondens varige løbende forpligtelser

Parterne er enige om, at Fondens varige, løbende forpligtelser til renovering, vedligehold og drift af fortidsmindet, jf. pkt. 3 og af veje, stier og fællesarealer, jf. pkt. 5, samt af forsyningsforhold, jf. pkt. 6 og 7, har en særlig karakter. Det er et fælles træk ved disse opgaver, at det er nødvendigt med en stadig indsats, og at det kan have alvorlige konsekvenser, hvis der opstår svigt i forbindelse med opgaveløsningen. Såfremt opgaverne ikke løses korrekt og til tiden, er det derfor nødvendigt at give staten et sæt af muligheder, som staten kan gribe til ved siden af de beføjelser, som staten i øvrigt er tillagt, og uden for rammerne af de konfliktløsningsmekanismer, som parterne ellers har aftalt. Hvis der f.eks. skal repareres et brud på en kloakledning, må der kunne tages hånd om dette forhold hurtigt, og uden man skal igennem de skridt for konfliktløsning, som ellers er aftalt.

Derfor er parterne enige om, at der for de her omhandlede forpligtelser skal gælde et særligt sæt af "selvhjælpsregler", som skal give staten mulighed for at gribe ind i situationer, hvor der efter statens opfattelse foreligger misligholdelse, men hvor Fonden ikke er enig i den vurdering.

I sådanne tilfælde skal følgende gælde for Statens selvhjælpshandlinger:

- a) Staten skal meddele Fonden, at der foreligger en situation omfattet af reglerne om Selvhjælpshandlinger. Fonden skal have et rimeligt varsel til selv at udføre de pågældende arbejder.
- b) Varslets længde skal afhænge af situationen.
- c) Såfremt Fonden ikke udfører arbejderne inden udløbet af varslingsperioden, jf. pkt. b, har staten ret til at udføre opgaverne som selvhjælpshandling. Staten skal føre regnskab over de udgifter, der er forbundet med at udføre opgaverne.
- d) Ved akut og overhængende fare er Staten berettiget til at iværksætte selvhjælpshandlinger straks og uden forvarsel. I så fald skal Staten snarest muligt underrette Fonden om de arbejder, Staten har iværksat og om baggrunden for dem.
- e) Når Staten har udført opgaven, og udgifterne til arbejderne kan opgøres, skal Staten sende opgørelse til Fonden, som herefter er forpligtet til at betale udgiften inden 4 uger fra modtagelsen medmindre, Fonden kan godtgøre, at Staten ikke var berettiget til at udføre arbejderne som selvhjælpshandling.
- f) Fonden skal senest inden 4 uger efter modtagelsen af kravet gøre indsigelse, hvis Fonden ikke kan anerkende betalingspligten. Uenigheden om Fondens betalingspligt skal herefter løses efter den konflikthåndteringsmodel, parterne har aftalt i pkt. 13, og Staten vil således

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

snarest muligt efter modtagelsen af Fondens afslag indkalde Fonden til et forhandlingsmøde, jf. pkt. 13.1.

14.3 Øvrig misligholdelse

I tilfælde af misligholdelse af Fondens administration af denne aftale, herunder misligholdelse, der kan afgrænses til bestemte områder eller bygninger, er staten berettiget til at iværksætte de nødvendige tiltag til afhjælpning af misligholdelsen.

BILAG 2: AFTALE OM FONDEN FRISTADEN CHRISTIANIAS FORPLIGTIGELSER TIL RENOVERING, DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF FORTIDSMINDET, DE STATSBYGNINGER, DER UDLEJES TIL FONDEN, INFRASTRUKTUR, BELYSNING, FORSYNING, SAMT BOLIGTILDELING OG PRIVATISTER (AFTALE NR. 5)

Den Danske Stat
Bygningsstyrelsen

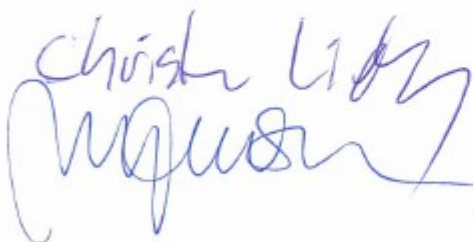
Fonden Fristaden Christiania

København, den 7. januar 2013

København, den 2. januar 2013

Carsten Jarlov

Joram Suszkiewicz

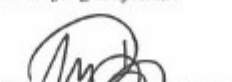

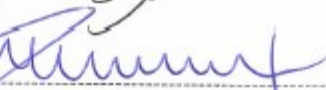

Hulda Mader

Jennifer Ann Woods

FOR PIA LILJENBØL

Pia Bjørg Liljenbøl

Anne Mette Drag Hansen

Knud Foldschack

Majbrit Berlau i Henhold til Fuldmagt

Merete Ahnfeldt-Møllerup

Peter Ingemann

For
Peder Agger i Henhold til Fuldmagt

For Bjørn Nørgaard
Bjørn Nørgaard
i Henhold til Fuldmagt

BILAG 3: REGISTRANT AF RÆKKETRÆER

Rækketræer				
Nummer	Område	Placering	Trætyper	Tilstand
Fab1	Fabriksområdet	Den nordlige del af Ulriks Bastion strækker sig over flanke til face	10 træer: ahorn (160 år), 3 eg (10 år), ask (120 år), 2 småbladet lind (10 år), hestekastanje (150 år), ahorn (30 år), spidsløn (10 år)	Består af både oprindelige og udplantede række-træer. Rækken er ufuldendt. En af de udplantede lind skal udskiftes
Fab2	Fabriksområdet	Kurtinen fra Ulriks Bastion til Sofie Hedevigs Bastion i Voldgangen	6 træer: ahorn (60 år), ask (120 år), 2 ask (50 år), 2 ask (120 år-Sokkelund fællesområde)	Både oprindelige række-træer og udvalgte selvsåede rækketræer Vedbend fjernes løbende
Fab3	Fabriksområdet	Kurtinen fra Ulriks Bastion til Sofie Hedevigs Bastion øverst på escarpen	2 træer: ask	Vedbend fjernes løbende
Fab4	Fabriksområdet	Sydlig bastions vold af Sofie Hedevigs Bastion på flanke	3 træer: ask, hestekastanje, ask	Består af to oprindelige og et udvalgt selvsået rækketræ Hestekastanje beskæres løbende
Mb1	Mælkebøtten	Sydlig bastions vold af Sofie Hedevigs Bastion på face	4 træer: 3 ahorn og 1 spidsløn (2 160 år) (2 20 år)	Består af to oprindelige og to udplantede rækketræer. Forløbet er ufuldendt. Begge gamle ahorn skal beskæres
Mb2	Mælkebøtten	Nordlig bastions vold af Sofie Hedevigs på face ved saillant	2 træer: enkeltstående eg ved Bjælkehytten (30 år), enkeltstående kastanje ved Bananhuset (120 år)	Består af et oprindeligt historisk rækketræ, et selvsået og et udplantet Forløbet er ufuldendt. Hestekastanje er beskåret af flere omgange, landet andet i Spids-tvege, hvorfor den ene halvdel er stærkt reduceret

BILAG 3: REGISTRANT AF RÆKKETRÆER

Mb3	Mælkebøtten	Nordlig bastions vold af Sofie Hedevigs på flanke	4 træer: ahorn (160 år)	Historisk træerække med fire oprindelige træer på voldgangen Størstedelen bærer præg af ændret jord-niveau
No1	Nordområdet	Kurtinen fra Sofie Hedevigs Bastion til Vilhelms Bastion på voldgangen	20 træer: 6 ahorn (160 år), 1 ahorn (80 år), 4 ask (160 år) 1 ask (80 år), 5 ahorn (10 år), 1 lind (10 år), 2 x lind (30 år)	Består både af oprindelige og udplantede rækketræer. Komplet række En af de udplantede eg skal udskiftes. Flere af de gamle rækketræer, både ask og ahorn, har flere store skader. Hele rækken er habitat for spætten
No2	Nordområdet	Sydlig bastions vold for Vilhelms Bastion fra flanke til face på voldgangen	21 træer: 2 ask (100 år), 4 ask (160 år), 2 ahorn (160 år), 6 lind (10 år), 4 eg (10 år), lind (30 år), 2 spidsløn (10 år)	Består af både oprindelige og udplantede rækketræer Det er en komplet række. Flere af de gamle rækketræer, både ask og ahorn, har flere store skader Flere af asketræerne har asketoptørre Den første ask i rækken har honningsvamp ved rodkrans. Hele rækken er habitat for spætten
No3	Nordområdet	Nordlige bastions vold for Vilhelms Bastion på flanken på voldgangen	4 træer: 1 ahorn, 3 ask	Består af både oprindelige, selvsåede og udplantede rækketræer. Det er en ufuldendt række Flere af de gamle ask bærer præg af toptørre og skader
No4	Nordområdet	Kurtinen fra Vilhelms Bastion til Carls Bastion på voldgangen	5 træer: ask (120 år), 3 lind (30 år), hestekastanje (120 år)	Består af både oprindelige, selvsåede og udplantede rækketræer. Det er en ufuldendt række

BILAG 3: REGISTRANT AF RÆKKETRÆER

				Flere ask bærer præg af asketoptørre og har skader
Bk1	Den Blå Karamel	Den sydlige bastion for Carls Bastion på flanke på voldgangen	9 træer: ask, hestekastanje, ahorn (mellem 120-160 år)	Består af oprindelige rækketræer og er en komplet række. En ask er dog reduceret til biosøjle, der på sigt skal udskiftes Flere skader på både ask og hestekastanje Flere ask har aske-toptørre
Bk2	Den Blå Karamel	Den sydlige bastion for Carls Bastion på face på voldgangen	4 træer: ahorn og hestekastanje	Består af oprindelige rækketræer i et ufuldendt forløb Hestekastanjen er et risikotræ (nr. 17)
Bk3	Den Blå Karamel	Den nordlige bastion for Carls Bastion på face på voldgangen	8 træer: hestekastanje, ahorn og ask.	Består af oprindelige og selvsåede rækketræer Rækken er komplet Flere af rækketræerne er risikotræer (nr. 18-21). 2 træer skal fældes og udskiftes (nr. 18 og nr. 20) Der er i efteråret 2023 observeret svampelegeme på askens rodkrans
Bj1	Bjørnekloen	Kurtinen fra Carls Bastion til Frederiks Bastion på voldgangen	4 træer: hestekastanje og ask	Består af oprindelige rækketræer. Ufuldendt række Flere af hestekastanjerne er over 100 år gamle og har mange skader. Det ene er et risikotræ nr. 27, der skal fældes og udskiftes
Bj2	Bjørnekloen	Den sydlige bastion for Frederiks Bastion på flanke på voldgangen	6 træer: ask, røn, hestekastanje (biosøjle) og ahorn.	Består af oprindelige og udplantede rækketræer Ufuldendt række Hestekastanje (biosøjle) skal fældes og udskiftes.

BILAG 3: REGISTRANT AF RÆKKETRÆER

				I den ene ask er der børstehåret spejlpore-svamp (beskyttet). Den skal kronereduceres
Bj3	Bjørnekloen	Den nordlige bastion for Frederiks Bastion på face på voldgangen	3 træer: eg (30 år)	Består af udplantede rækketræer Ufuldendt række De to sydlige ege har haft dårlige vækst-betingelser
Bj4	Bjørnekloen	Den nordlige bastion for Frederiks Bastion på flanke på voldgangen	7 træer: 1 ask (160 år), 2 avnbøg (30 år), 3 ask (120 år) 1 ahorn (150 år)	Består af oprindelige plantede rækketræer Ufuldendt række Ahornen er et risikotræ (nr. 29), skal fældes og udskiftes
Nd1	Norrdyssen	Den nordlige face på anden redan på banketten (Aircondition)	4 træer: ask (120-160 år)	Består af oprindelige rækketræer Ufuldendt række Halvdelen af asken har asketoptørre
Nd2	Norrdyssen	Den sydlige face på anden redan på banketten (Aircondition)	4 træer: 3 ahorn og 1 ask (120 år)	Består af oprindelige rækketræer Ufuldendt række Samme alder og alle i god tilstand
Nd3	Norrdyssen	Enveloppen mellem anden og tredje redan (ved Hundehuset)	2 træer: 1 ask (160 år) 1 ahorn (160 år)	Består af oprindelige rækketræer Ufuldendt række Asken er et risikotræ (nr. 32)
Md1	Midtdyssen	Den sydlige face på tredje redan på banketten (ved Autogena)	4 træer: 3 ahorn (120 år), 1 ask (120 år)	Består af oprindelige rækketræer Ufuldendt række God tilstand på række-træerne
Md2	Midtdyssen	Den sydlige face på fjerde redan på banketten (ved Fakirskolen)	4 træer: 3 ahorn (120 år), 1 ask (120 år)	Består af oprindelige rækketræer Ufuldendt række

BILAG 3: REGISTRANT AF RÆKKETRÆER

				To af ahorntræerne har skader på hovedstamme
Sd1	Syddyssen	Den sydlige face på femte redan på kontraescarpen	5 træer: 4 ask (80-120 år), 1 ahorn (120 år)	Består af oprindelige række træer Ufuldendt række Et af asketræerne er et risikotræ (nr. 42)

BILAG 4: REGISTRANT AF SOLITÆRTRÆER

Solitærtræer				
Nummer	Træ type	Område	Placering	Tilstand
Nr. 1	Poppel	Fabriksområdet	Nord for Den Grønne Hal	60 år. Den er beskåret i 2023, og der er behov for kronerreduktion Rodniveauet er ændret Sundt træ
Nr. 2	Blodbøg	Fabriksområdet	På voldgangen i Bastions hjørnet	30 år. Den er blevet skambidt af hund og derfor behandlet med sår balsam og trævoks i 2022 Træet monitoreres flere gange årligt
Nr. 3	Ahorn	Fabriksområdet	Voldgangen på den sydlige bastions del lige ved knækket	40 år. Den skal beskæres, hvor der sidder reb Der skal foretages kroneløft
Nr. 4	Bøg	Fabriksområdet	Øst for Den Grønne Hal ved Amanda	160 år. Den blev beskåret ved klatring i foråret 2023 Jordniveau er ændret Nybygning ved siden af er lavet på punktfundament for at beskytte rodnettet
Nr. 5	Ask	Fabriksområdet	M-Husets fællesområde	160 år. Vedbend skal fjernes
Nr. 6	Eg	Fabriksområdet	Klondike ved Sølyst fodboldbane	40 år. Spids-tvege med ændret jordniveau Beskæres efter behov
Nr. 7	Eg	Fabriksområdet	Morgenstedets fællesområde	50 år. God tilstand, løbende beskæring
Nr. 8	Ask	Fabriksområdet	Multihusets fællesområde	60 år. God tilstand
Nr. 9	Bøg	Fabriksområdet	Multihuset fællesområde	40 år. God tilstand
Nr. 10	Valnød	Fabriksområdet	Ved Rosinhuset tæt på Stubaen	40 år: God tilstand. Beskæres løbende i for til brandvej
Nr. 11	Eg	Mælkebøtten	På Omeletten ved indgangen	60 år. Ændret jordniveau, løbende krone-udtynding

BILAG 4: REGISTRANT AF SOLITÆRTRÆER

Nr. 12	Lind	Mælkebøtten	I Laboratoriegården	40 år: To-stammet, ændret jordniveau, dårlig stand, hensyn til historisk bygning
Nr. 13	Birk	Mælkebøtten	I Laboratoriegården	40 år. Mindre kroneløft, løbende monitorering
Nr. 14	Mirabel	Mælkebøtten	På Fluepapiret	60 år. Flerstammet, god tilstand
Nr. 15	Ahorn	Mælkebøtten	På Fluepapiret	120 år. Bukse-tvege, i god stand
Nr. 16	Ask	Mælkebøtten	På Fluepapiret	40 år. Meget asketoptørre
Nr. 17	Ask	Mælkebøtten	På Fluepapiret	40 år. Bukse-tvege, asketoptørre, og ændret jordniveau
Nr. 18	Fuglekirsebær	Mælkebøtten	På Fluepapiret	60 år. Ændret jordniveau
Nr. 19	Ask	Mælkebøtten	På Fluepapiret	100 år. Årlig monitorering, generel god stand, gren over cykelsti skal beskæres
Nr. 20	Guldpil	Mælkebøtten	På Fluepapiret	10 år. Årlig monitorering, ny og udplantet
Nr. 21	Gråpære	Mælkebøtten	På Fluepapiret	10 år. Årlig monitorering, ny og udplantet
Nr. 22	Ahorn	Mælkebøtten	Ved Bjælkehytten på voldgangen i den nordlige del af bastionen	120 år. Vedbend skal fjernes
Nr. 23	Ahorn	Mælkebøtten	Ved Bjælkehytten på voldgangen i den nordlige del af bastionen	120 år. Vedbend skal fjernes
Nr. 24	Valnød	Nordområdet	Ved Kolonihaverne	40 år. God tilstand, kroneløft af hensyn til offentlig vej
Nr. 25	Ask	Nordområdet	Syd for rampe på kurtinens nordlige del	80 år. God tilstand
Nr. 26	Poppel	Nordområdet	På inderskråning ved rampe (risiko træ nr. 6)	60 år. Kraftig kronereduktion, planlagt 2024, holde øje med rod, der har svamp/rådskaade (risikotræ nr. 6)
Nr. 27	Ask	Nordområdet	På hjørnet af inderskråning ved trappe	100 år. Beskåret flere gange, tidligere stormskade
Nr. 28	Troldpil	Nordområdet	Ved Lyserøde Børnehuset på Børneengen	40 år. Løbende beskæring
Nr. 29	Tjørn	Nordområdet	Ved Krudthuset	40 år. God tilstand

BILAG 4: REGISTRANT AF SOLITÆRTRÆER

Nr. 30	Bøg	Nordområdet	Syd for Kommandørhuset	140 år. God tilstand
Nr. 31	Birk	Nordområdet	Mellem Kommandør Huset og Krudthuset	60 år. Dårlig tilstand
Nr. 32	Birk	Nordområdet	Mellem Kommandør Huset og Krudthuset	60 år: Spids-tvege, ok tilstand
Nr. 33	Hestekastanje	Nordområdet	Nord for Kommandør Huset	140 år. God tilstand
Nr. 34	Hestekastanje	Nordområdet	Nedenfor inderskråningen ved Paladset på Børneengen	140 år. Spids-tvege, ændret jordniveau, god tilstand
Nr. 35	Hestekastanje	Norrdyssen	Ved Nirvana mod Okkulte Skole	140 år. Mange gamle skader, men generelt god stand
Nr. 36	Amerikansk trompetkrone	Norrdyssen	Ved Nirvana mod Okkulte Skole	100 år. God tilstand
Nr. 37	Fuglekirsebær	Norrdyssen	Ved Nirvana mod Okkulte Skole	120 år. Svampelegemer ved rodkrans, beskåret flere gange
Nr. 38	Seljerøn	Norrdyssen	Ved Nirvana	140 år. Spids-tvege (kritisk), generel god tilstand
Nr. 39	Seljerøn	Norrdyssen	Ved Nirvana	140 år. Stor skade på hovedstamme, heler godt
Nr. 40	Fuglekirsebær	Norrdyssen	Syd for Hundehuset i bærmen	80 år. To-stammet, dårlig tilstand
Nr. 41	Seljerøn	Midtdyssen	På kurtinen syd for Hundehuset	60 år. Spids-tvege, to-stammet, ok tilstand
Nr. 42	Seljerøn	Midtdyssen	På kurtinen syd for Hundehuset	80 år. God tilstand
Nr. 43	Eg	Midtdyssen	Mellem Hundehuset og Autogena i bærmen	40 år. God tilstand
Nr. 44	Ask	Midtdyssen	I det nordlige knæk mellem kurtine og bastion ved Autogena i bærmen	120 år. Bukse-tvege, asketoptørre
Nr. 45	Fuglekirsebær	Midtdyssen	Nord for Autogena i den udvidede faskine	40 år. God tilstand, tæt på historisk bygning
Nr. 46	Ahorn	Midtdyssen	Inde i vinkelgården på Autogena	140 år. God tilstand

BILAG 4: REGISTRANT AF SOLITÆRTRÆER

Nr. 47	Ask	Midtdyssen	På hjørnet af sydsiden af Autogena i bærmén	160 år. Bukse-tvege, stormskader, ændret jordniveau, god tilstand
Nr. 48	Ask	Midtdyssen	Syd for Tulipanhuset ved skraldestationen	120 år. Dårlig stand, asketoptørre, ændret jordniveau
Nr. 49	Ask	Midtdyssen	Ved brandsugebrønd nord for Fakirskolen	180 år. Ramt af lynnedslag, afkronet, stor skade på hovedstamme, stynes hver 2.-3. år
Nr. 50	Ask	Midtdyssen	På sydsiden af Fakirskolen i bærmén	140 år. Afkronet, bliver stynet hver 3. år
Nr. 51	Ask	Midtdyssen	Nord for Dyssebroen	140 år. Dårlig tilstand, ændret jordniveau
Nr. 52	Eg	Syddyssen	På Bulmeurts-pladsen	40 år. God tilstand
Nr. 53	Eg	Syddyssen	På Bulmeurts-pladsen	40 år. God tilstand
Nr. 54	Eg	Syddyssen	På Bulmeurts-pladsen	50 år. God tilstand
Nr. 55	Navr	Syddyssen	Syd for Bulmeurten	60 år. Flere-stammet, ændret jordniveau, god tilstand
Nr. 56	Ask	Syddyssen	Ved Kurt	120 år. Dårlig tilstand ændret jordniveau, gamle skader skal kronereduceres
Nr. 57	Ask	Syddyssen	Ved Golfbanen	120 år. Voldsom brandskade
Nr. 58	Ahorn	Syddyssen	Nord for Glashuset i bærmén	140 år. Flere beskæringer, ændret jordniveau, dårlig tilstand
Nr. 59	Ask	Syddyssen	Nord for Kosmiske Blomst i bærmén	160 år. Afkronet, stynes hvert 3. år
Nr. 60	Ask	Syddyssen	Nord for Kosmiske Blomst i bærmén	80 år. Asketoptørre
Nr. 61	Ask	Syddyssen	På sydsiden af Kosmiske Blomst ved bærmén	160 år. Flere skader, ok tilstand

BILAG 5: REGISTRANT AF RISIKOTRÆER

Risikotræer besigtigelse 29. august 2023					
Nummer	Træ type	Område	Risiko-kategori	Analyse	Handlingsplan
Nr. 1	Ahorn	Fabriksområdet	Bygning	Risiko for nedfaldne grene mod bygning	Monitering
Nr. 2	Ask	Fabriksområdet	Bygning	Risiko for nedfaldne grene mod bygning	Monitering
Nr. 3	Ahorn	Fabriksområdet	Færdsel	Risiko for færdsel på sti	Monitering
Nr. 4	Ahorn	Fabriksområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 5	Ask	Fabriksområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 6	Poppel	Nordområdet	Færdsel	Risiko for færdsel på vej ved nedfaldne grene	Monitering - på sigt kronereduktion
Nr. 7	Ask	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 8	Ask	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 9	Poppel	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden. Synlige svampelegemer	Monitering - fældning
Nr. 10	Poppel	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 11	Poppel	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 12	Ask	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 13	Ask	Nordområdet	Bygning/færdsel	Risiko for bygning og færdsel på sti ved nedfaldne grene	Monitering - på sigt fældning
Nr. 14	Ask	Nordområdet	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering - på sigt fældning
Nr. 15	Ask	Blå Karamel	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på bærmøn	Monitering - på sigt fældning
Nr. 16	Ask	Blå Karamel	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden, samt spidstveje	Monitering - på sigt fældning

BILAG 5: REGISTRANT AF RISIKOTRÆER

Nr. 17	Kastanje	Blå Karamel	Bygning	Risiko for nedfaldne grene mod bygning	Monitering og kraftig krone reduktion
Nr. 18	Ahorn	Blå Karamel	Færdsel	Risiko for færdsel på sti	Afkroning
Nr. 19	Kastanje	Blå Karamel	Bygning/færdsel	Risiko for nedfaldne grene mod bygning og færdsel på sti	Kronereduktion
Nr. 20	Kastanje	Blå Karamel	Bygning/færdsel	Risiko for nedfaldne grene mod bygning og færdsel på sti	Fældning
Nr. 21	Kastanje	Blå Karamel	Bygning/færdsel	Risiko for nedfaldne grene mod bygning og færdsel på sti	Kronesikring (Cobra)
Nr. 22	Ask	Blå Karamel	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på bærmøn	Monitering - på sigt fældning
Nr. 23	Ask	Blå Karamel	Bygning/færdsel	Risiko for bygning og færdsel på sti ved nedfaldne grene, brandskade	Fældning
Nr. 24	Ask	Blå Karamel	Bygning/færdsel	Risiko for bygning og færdsel på sti ved nedfaldne grene, brandskade	Fældning
Nr. 25	Ask	Blå Karamel	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder, skade på volden	Monitering
Nr. 26	Ask	Bjørnekloen	Færdsel	Risiko for færdsel nedfaldne grene på sti, der sidder svampelegemer højt på stammen	Afkroning
Nr. 27	Kastanje	Bjørnekloen	Færdsel	Risiko for færdsel på sti ved nedfaldne grene	Afkroning
Nr. 28	Ahorn	Bjørnekloen	Færdsel/bygning	Risiko for bygning og færdsel på sti ved nedfaldne grene, brandskade	Afkroning
Nr. 29	Ahorn	Bjørnekloen	Færdsel	Risiko for færdsel på sti ved nedfaldne grene	Afkroning
Nr. 30	Røn	Norddyssen	Bygning	Risiko for bygning ved nedfaldne grene	Fældning
Nr. 31	Ask	Norddyssen	Bygning	Risiko for bygning ved nedfaldne grene	Monitering - på sigt fældning
Nr. 32	Ask	Norddyssen	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder	Monitering
Nr. 33	Ask	Norddyssen	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder	Afkroning
Nr. 34	Ask	Norddyssen	Færdsel	Risiko for nedfaldne grene på vej, svampe legeme	Fældning
Nr. 35	Ask	Norddyssen	Færdsel	Risiko for færdsel på vej ved nedfaldne grene	Afkroning

BILAG 5: REGISTRANT AF RISIKOTRÆER

Nr. 36	Ask	Midtdyssen	Bygning/færdsel	Risiko for bygning og færdsel på vej ved nedfaldne grene	Fældning
Nr. 37	Ask	Midtdyssen	Fortidsmindet	Risiko for rodvælder	Fældning
Nr. 38	Ask	Midtdyssen	Færdsel	Risiko for færdsel på vej ved nedfaldne grene	Monitering - på sigt afkroning/fældning
Nr. 39	Poppel gruppe	Syddyssen	Bygning/færdsel	Risiko for bygning og færdsel på vej ved nedfaldne grene, samt rodvælder.	Monitering - på sigt afkroning
Nr. 40	Ask	Syddyssen	Bygning /færdsel/fortidsmindet	Risiko for bygning (Fortidsmindet) og færdsel på sti	Afkroning
Nr. 41	Ask	Syddyssen	Færdsel	Risiko for færdsel	Afkroning
Nr. 42	Ask	Syddyssen	Færdsel	Risiko for færdsel på vej og sti ved nedfaldne grene	Monitering

BILAG 6: RETNINGSLINJER FOR BEKÆMPELSE AF INVASIVE ARTER OG PROBLEMARTER

I metoder til bekæmpelse af de invasive arter er hensynet til fortidsmindet vægtet højt. Metoderne der er valgt på Christiania er skånsomme mod fortidsmindet og derfor mere tidskrævende i forhold til bekæmpelsen. I enkeltstående tilfælde vil der kunne gives dispensation til opgravning og tildækning.

Fælles for bortskaffelse af plantemateriale fra invasive arter er, at det skal afleveres til forbrænding efter retningslinjer for aflevering af ved og kvas fra invasive arter på genbrugsstationen.

Canadisk Gyldenris:

Det er vigtigt at have overblik over bestanden, og man er grundig med at fjerne nye skud. I større områder med gyldenris knuses rødderne og mindre skud trækkes op af jorden. I forbindelse med mindre isolerede bestande trækkes skuddene løbende op. I starten sker der en løbende overvågning hver 14. dag, hvor nye skud trækkes op. Herefter overvåges områderne løbende og småskud og rødder fjernes. Det er vigtigt at følge områderne efter bestanden synes at være bekæmpet i op til 5 år.

Link til Miljøstyrelsens vejledning om bekæmpelse om Gyldenris: <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/invasive-arter/forebyggelse-og-bekaempelse/gyldenris>

Japansk Pileurt

Der er flere metoder til bekæmpelse af japansk pileurt. På de beskyttede og fredede fortidsminder består metoden i en kraftig førstegangsslåning med efterfølgende tildækning med lystæt materiale. Det anvendte materiale skal minimum være 1,5 mm tykt og skal nå minimum 3 meter uden for bevoksningen, og nye skud der vokser uden for tildækningen, skal løbende fjernes. Tildækningen skal holdes på plads, gerne ved hjælp af grene eller flis, der kamouflerer den. Tildækningen skal ske over minimum 5 år. Der kan ske opvækst gennem plasttildækningen, hvis platen ikke er kraftig nok.

Efter fjernelse af tildækningen kan der med fordel ske såning af hjemmehørende græsarter (evt. indsamlet i området) for hurtigt at få etableret et plantedække, der kan hæmme etablering af ny afvækst af japansk pileurt.

Glansbladet hæg:

Bekæmpelsen af er vanskelig uden brug af kemi. Udbredelsen er dog begrænset på Christiania. Bevoksningen skæres derfor ned, rodnet graves op og småplanter rykkes op med håndkraft. Området plejes løbende med fræsning eller med brug af extractigator.

Link til Miljøstyrelsens vejledning om bekæmpelse af glansbladet hæg: <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/invasive-arter/forebyggelse-og-bekaempelse/glansbladet-haeg>

Kæmpe-Bjørneklo

Metoden til bekæmpelse af arten varierer efter bestandens størrelse. Bestanden på Christiania er begrænset til mindre områder. Derfor vil bekæmpelsen her ske ved løbende rodstikning og opgravning kombineret med slåning og knusning i områder med ny-opvækst. Manuel slåning og eller knusning af plantens overjordiske dele kan ske med le eller buskrydder. Plantens skærme skal fjernes, hvis planten ikke er fjernet inden frømodning.

Det er lovpligtigt at fjerne Kæmpe-Bjørneklo: <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2017/842>, <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2017/842>

Link til Naturstyrelsens metode: <https://naturstyrelsen.dk/publikationer/2008/dec/saadan-bekaempes-kaempe-bjoerneblo/>

Link til Miljøstyrelsens vejledning om bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo: <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/invasive-arter/forebyggelse-og-bekaempelse/kaempebjoerneblo>

Armensk brombær

Planten er meget vanskelig at bekæmpe, da planten ikke påvirkes af stress. Bestanden er hyppigt forekommende på Christiania. Grundighed, systematik og vedholdenhed er kodeordet, og der anbefales flere metoder i form af slåning, optræk og opgravning med ryddebakke til at løsne jorden omkring rodkronen og derefter trække den op. Det anbefales af følge Miljøstyrelsens vejledning under hensyn til fortidsmindet. Opgravning af store og gamle rødder og rodnet skal der søges om dispensation til.

Link til Miljøstyrelsens vejledning om bekæmpelse af armensk brombær: <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/invasive-arter/forebyggelse-og-bekaempelse/armensk-brombaer>

I tabellen er de invasive arter kategoriseret efter hvilken liste de hører hjemme på, udbredelsen på fortidsmindet på Christiania, samt en handlingsplan for, hvordan og hvor ofte bekæmpelsen foretages. Materiale fra fjernelse af invasive arter bortskaffes i småt brandbart.

Tabel: Oversigt over invasive arter

Arter tilstede på fortidsmindet	Udbredelse	Handlingsplan
I henhold til Den National Liste (13 arter)		
Canadisk gyldenris (<i>Solidago canadensis</i>)	Sporadisk forekommende	Canadisk gyldenris knuses og mindre skud trækkes op af jorden. Monitering. Der udarbejdes en plan for bekæmpelse af Canadisk gyldenris
Japansk pileurt (<i>Reynoutria japonica</i>)	Forekommer koncentreret på enkelte arealer (se bilag med områder)	Aktiv bekæmpelsesplan Metode: slåning af vegetationen umiddelbart over jordhøjde. Udlæg af rodfast fiberdug, der dækkes med grenflis i 5-7 år. Moniteres hver 3. måned Planlagt registrant

Glansbladet hæg (<i>Prunus serotina</i>)	For nyligt observeret på fortidsmindet (Dyssen)	Fældning og knusning Ved små planter kan anvendes extractigator
I henhold til EU listen (88 Arter)		
Kæmpe-bjørneklo (<i>Heracleum mantegazzianum</i>)	Succesfuld bekæmpet Enkelte planter	Områderne Blå Karamel og Bjørnekloen monitoreres Metode: Stikkes med spade og bortskaffes
Listen over arter som opfører sig invasivt i Danmark (77 arter)		
Armensk brombær (<i>Rubus armeniacus</i>)	Hyppigt forekommende på fortidsmindet	Metode: slås, klippes og stikkes Planlagt registrant

Problemarter

Almindelig liguster og Almindelig snebær

Bevoksninger skæres ned og opvækst knuses løbende i vækstsæsonen. Det er vigtigt med en tidlig slåning i vækstperioden, når saftspændingen i buskene er høj. Områder hvor arterne er bekæmpet holdes efterfølgende under observation.

Vedbend/efeu

Der anvendes ikke kemi på Christiania til bekæmpelse af problemarter. Der er muligt at holde efu nede ved at fjerne løbende skud. Hver anden måned i vækstsæsonen klippes udløberene af.

Hjortetaktræ

Træerne fældes og rodskuddene fjernes ved afskæring eller afhugning. Evt. selvforryngelse slås.

Vild pastinak

Vild pastinak spreder sig ved at sætte frø. Planterne fjernes manuelt inden vækstsæsonen for at undgå frøspredning. Rødder trækkes op og områderne slås efterfølgende løbende for at minimere opvækst fra frø i jorden.

Tabel: Oversigt over problemarter

Problemarter til stede på fortidsmindet	Udbredelse	Handlingsplan
Almindelig liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>)	Hyppigt forekommende overalt på fortidsmindet	Der er udarbejdet en registrant Metode: Bevoksninger skæres ned og opvækst knuses løbende i vækstsæsonen
Vedbend/efeu (<i>Hedera helix</i>)	Hyppigt forekommende overalt på fortidsmindet	Planlagt registrant Metode: trækkes løbende op med rod under hensyn til fortidsmindet. Hver anden måned i vækstsæsonen klippes udløberene af Aktionsdage planlægges med de respektive området. Bekæmpes hele året
Almindelig snebær (<i>Symphoricarpos albus</i>)	Hyppigt forekommende på fortidsmindet	Metode: Bevoksninger skæres ned og opvækst knuses løbende i vækstsæsonen
Hjortetaktræ (<i>Rhus typhina</i>)	Enkelte forekomster	Metode: Træerne fældes og rodsquddene fjernes ved afskæring eller afhugning
Vild pastinak (<i>Pastinaca sativa</i>)	Sporadisk forekomster En stor forekomst monitoreres	Metode: slåning inden frøsætning Efter behov (forår)

BILAG 7: RETNINGSLINJER FOR DRIFT OG PLEJE AF EKSISTERENDE FACILITETER OG ANLÆG – GRÅ DRIFT

Der vil indledningsvist i den første del af drift- og plejeplansperiode være en række mindre opgave med at soignere fortidsmindet. Det er fjernelse af hegnspæle, skilte, skraldspande, bænke og andre løse effekter og konstruktioner, der ikke længere er i brug.

Trapper og ramper

Der findes en række eksisterende trapper og ramper. Trapperne inddeles i trapper der giver adgang i forbindelse med primære stier og veje, og trapper der giver adgang til marginale arealer, typisk i tilknytning til boliger og fællesområder.

Trappetyperne inddeles i 4 hovedtyper, svelletrapper, tømmertrapper, naturtrapper og granittrapper.

Der kan udføres almindelig mindre reparationer og vedligehold. Eksempelvis udskiftning af enkelt elementer fx vanger og trin. Der må ikke graves i fortidsmindet i forbindelse med pleje og vedligehold.

Ved ansøgning om nye trapper arbejdes der efter princippet om svævende trapper, hvor trappen hviler på fortidsmindet for at bevare voldprofilen. Trapperne graves som udgangspunkt ikke ind i fortidsmindet. Der ansøges om dispensation.

Praksis for ansøgninger er, at der først godkendes en placering af trappen og efterfølgende ansøges om dispensation.

Se registrant af eksisterende trapper og ramper, bilag 8.

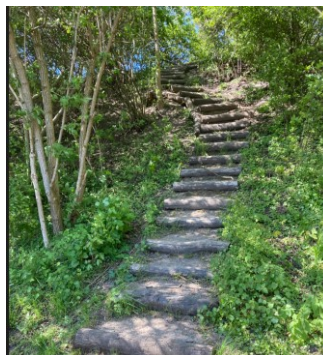
Trappetyper på Christianias del af Christianshavns Vold:

Svelletrappe

Tømmertrappe

Naturtrappe

Granittrappe

Stisystemer

Der er en række forskellige stier på Christiania. Stierne opdeles her i primære anlagte, befæstede stier og sekundære spontant opståede trampestier.

De primære stier er ofte belagt med slotsgrus eller lignende belægning. Belægningen kan suppleres eller udskiftes. Eksisterende belægninger suppleres med tilsvarende materiale og ved udskiftning fjernes det pålagte lag ned til muldoverfalden, og der påfyldes med nyt materiale til samme niveau som før udskiftningen.

Der holdes opsyn med trampestierne, så de ikke bliver så dybe, at de skaber varige ændringer på fortidsmindet i form af dybe render. Der kan benyttes adfærdsregulerende tiltag for at hindre slidskader. De adfærdsregulerende tiltag – eller pleje, kan bestå i deponering af mindre grene og kvas for lede uautoriseret færdsel i en anden retning.

Mindre slidspor kan opfyldes med et signalmateriale bestående af sandblandet grus. Ved større slidskader efter færdsel kan det være nødvendigt at anlægge en trappe. Anlæggelse af nye trapper kræver dispensation.

Rodzoneanlæg

Rodzoneanlæggene plejes løbende for at fastholde den ønskede funktion. Plejen tager hensyn til fortidsmindet; der graves ikke i fortidsmindet og bevoksningen holdes nede.

Affaldsstationer og kompoststationer

Omkring affaldsstationerne skal der være orden og ingen storskrald. Affaldsstationerne placeres uden for rød zone.

Kompoststationerne er deponering af grene til flis, flis, og grøn kompost fra slåning af græs og urter. Kompoststationerne plejes med løbende drift efter behov og materialerne genanvendes i nærområdet til udbedring af mindre slidskader og evt. adfærdsregulerende pleje. Anlæggene struktureres og organiseres en gang årligt. Registrant over kompostanlæg findes i bilag 10.

Brinksikring:

Enkelte steder fx ved *Fluepapiret* og *Ulriks Bastion* er der udlagt sten som brinksikring mod Stadsgraven for at minimere risikoen for nedskred af forurenede jord. Flere steder er der nedskredne sten. De skal inden for drift- og planperioden genplacere. De udlagte sten skaber udover brinksikring også bedre levesteder for habitatets flora og fauna. Stenen forekommer ikke naturligt i området og må kun genplacere ved fx nedskred. Tilføjelse af nye sten uden for de allerede sikrede områder kræver dispensation.

Skilte

Der findes en række skilte på fortidsmindet. Eksisterende skilteflader kan udskiftes, men som udgangspunkt arbejdes der hen imod færre skilte på fortidsmindet. Midlertidige, små skilte, der eksempelvis har til formål oplyse om hensynet til fortidsmindet, igangværende pleje eller risikotræer, kan opsætte inden for en kortere periode på op til 3 måneder.

Skraldespande

Der er opsat forskellige skraldespande på fortidsmindet. Der syntes at være forskellige typer af skraldespande for hvert delområde. Skraldespandene tømmes regelmæssigt. Eksisterende skraldespande kan udskiftes med nye skraldespande. Opsætning af nye skraldespande og udskiftning af eksisterende skraldespande følger et godkendt design. Slots- og Kulturstyrelsen godkender design og placering af nye skraldespande.

BILAG 8: REGISTRANT AF TRAPPER OG RAMPER

Registrant af trapper og ramper				
Nummer	Område	Placering	Trappetype	Tilstand
T1	Fabriksområdet	På inderskråningen ved Nemoland på kurtinen til voldgang	Svelletrappe	Den er intakt
T2	Fabriksområdet	På inderskråningen ved Nemoland på kurtinen fra voldgang til voldkrone	Naturtrappe	Tre trin skal skiftes i 2024 Trappen er befæstet med vanger
T3	Fabriksområdet	Fra Den Grønne Hal til voldgang	Svelletrappe	Den er intakt
R1	Fabriksområdet	Fra voldgang til voldkrone	Rampe	Den skal total renoveres indenfor 2 år.
T4	Fabriksområdet	Fra voldkrone til bærmnen i bastions hjørnet	Naturtrappe	Den skal total renoveres indenfor 2 år
T5	Fabriksområdet	Fra voldkrone til bærmnen midt på sydlig face på Ulriks Bastion	Naturtrappe	<i>Stairway to heaven:</i> afventer samlet plan for Ulriks Bastion
R2	Fabriksområdet	Fra voldgang af inderskråning til voldgade på sydlig face ved Keramikhuset	Rampe	Den skal total-renoveres indenfor 2 år. Kantstamme skal tilføjes
R3	Fabriksområdet	Fra voldgang til bærmnen ved Ann	Rampe	Den skal total-renoveres indenfor 2 år. Kantstamme skal tilføjes
T6	Fabriksområdet	Fra voldgaden til voldgangen ved Pyramiden	Svelletrappe	Den er intakt
T7	Fabriksområdet	Fra voldgangen til bærmnen ved tolvkanten	Svelletrappe	Mangler trin fra voldgang til Voldkrone mangler 1 trin

BILAG 8: REGISTRANT AF TRAPPER OG RAMPER

				fra voldkrone til bærmén
T8	Fabriksområdet	Fra voldgaden i hulvejen til voldkronen	Tømmertrappe	Skal reetableres
T9	Mælkebøtten	Fra voldgaden i Mælkebøtten til voldgangen i sydlig del af bastionen på face.	Tømmertrappe	Med cykelrille, god tilstand. Vanger skal udskiftes
T10	Mælkebøtten	Fra voldkrone til bærmén på nordlig del af bastionen på flanken på escarpen	Tømmertrappe	Nedre halvdel er nyrenoveret. Den øverste halvdel er oprindelig
T11	Nordområdet	Fra voldkrone til bærmén på kurtinen ved bastionsknækket	Tømmertrappe	God tilstand, godt svævende
T12	Nordområdet	Fra voldgaden til voldgangen ved REBEFA	Tømmertrappe	God tilstand
R4	Nordområdet	Fra voldkronen til bærméstien ved Tempeltoilettet	Rampe	God tilstand
R5	Nordområdet	Fra Langgaden til voldgang ved Stenhuset	Rampe	Reparation af vanger i 2023 Skal toppes med grus
T13	Nordområdet	Fra rampe til voldgang ved Stenhuset	Naturtrappe	Skal renoveres indenfor 5 år
T14	Nordområdet	Fra Langgaden ved Hestefolden til voldgangen	Naturtrappe	God tilstand
R6	Nordområdet	Fra voldgangen til voldgaden ved Kommandørhuset på inderskråningen	Rampe	Stærkt nedslidt, skal renoveres inden for 5 år, rampe afsluttes med trin (naturtrappe).
R7	Nordområdet	Fra voldgangen til bærmén sydlig face (Chateau rampe)	Rampe	God tilstand, vanger repareret i 2023
T15	Nordområdet	Fra voldgaden til voldgangen ved Paladset på Børneengen	Tømmertrappe	God tilstand

BILAG 8: REGISTRANT AF TRAPPER OG RAMPER

T16	Nordområdet	Fra voldgangen til voldkrone ved Paladset på Børneengen	Naturtrappe	God tilstand
T17	Nordområdet	Fra voldkronen til bærmuren i bastions hjørnet på escarpen	Tømmertrappe	God tilstand
T18	Nordområdet	Fra voldgang til voldkrone	Naturtrappe	God tilstand
T19	Nordområdet	Fra voldgaden til voldgangen på kurtinen på inderskråningen (ved gartnerskuret)	Naturtrappe	God tilstand, repareret i 2022
T20	Nordområdet	Fra voldgangen til bærmuren på kurtinen på escarpen	Naturtrappe	God tilstand, repareret i 2022
T21	Den Blå Karamel	Fra voldgaden til voldgangen ved Morgensol på inderskråningen	Tømmertrappe	Mangler nederste trin
T22	Den Blå Karamel	Fra voldgangen til voldkronen	Naturtrappe	God tilstand
T23	Den Blå Karamel	Fra voldkronen til bærmuren på escarpen nordlig flanke (ved Hangaren)	Tømmertrappe	God tilstand
T24	Den Blå Karamel	Fra voldgaden til voldkronen på inderskråningen på skulderpunktet (ved Kartofflen)	Naturtrappe	God tilstand
T25	Den Blå Karamel	Fra voldkronen til bærmuren på escarpen på sydlig face (ved Rene)	Naturtrappe	God tilstand
T26	Den Blå Karamel	Fra voldgade til voldgangen på inderskråningen på nordlig face (ved Stenhuset)	Naturtrappe	God tilstand
T27	Den Blå Karamel	Fra voldgade til voldgangen på inderskråningen på flanken (ved Lars Nordmand)	Naturtrappe	God tilstand
T28	Den Blå Karamel	Fra voldgangen til bærmuren på escarpen på flanken (Funny House)	Naturtrappe	God tilstand
R8	Den Blå Karamel	Fra voldgangen til bærmuren på escarpen (ved Funny House)	Rampe	God tilstand
R9	Den Blå Karamel	Fra voldgangen til voldgaden ved Refshalevej på inderskråningen (ved Rune og Mona)	Rampe	Mangler top lag, udføres i 2024
T29	Den Blå Karamel	Fra rampe til voldgang på kurtinen	Naturtrappe	God tilstand
R10	Bjørnekloen	Fra voldgaden til voldgangen på inderskråningen ved Refshalevej i bastionshjørnet.	Rampe	God tilstand

BILAG 8: REGISTRANT AF TRAPPER OG RAMPER

T30	Bjørnekloen	Fra voldgaden til voldgangen på inderskråningen ved Refshalevej i bastionshjørnet.	Naturtrappe	God tilstand
T31	Bjørnekloen	Fra voldgangen til bærmnen på escarpen på sydlig flanke (ved Vadestedet)	Naturtrappe	God tilstand
R11	Bjørnekloen	Fra voldgangen til bærmnen på escarpen på flanken (ved Vadestedet)	Rampe	God tilstand, mangler, kantstamme.
T32	Bjørnekloen	Fra voldgangen til bærmnen på escarpen på sydlig face (ved Langbortistan)	Naturtrappe	God tilstand
T33	Bjørnekloen	Fra voldgaden til voldgangen i struben på inderskråningen (ved Stenhuset)	Tømmertrappe	God tilstand
T34	Bjørnekloen	Fra voldgangen til bærmnen i det nordlige skulderpunkt	Naturtrappe	God tilstand (ligger i kanonhul)
R12	Bjørnekloen	Fra voldgangen til voldgaden ved Refshalevej på inderskråningen (ved Tine)	Rampe	Dårlig tilstand. skal laves inden for 2 år
R13	Syddysen	Fra voldgade til voldgangen fra Dyssevejen på den nordlige face på femte redan i bastionshjørnet (ved Den Kosmiske Blomst)	Rampe	God tilstand, renoveret i 2022
T35	Syddysen	Fra voldgade til voldgangen fra Dyssevejen på den nordlige face på inderskråningen på femte redan (ved Den Kosmiske Blomst)	Granittrappe	God tilstand
T36	Syddysen	Fra voldgaden til bærmnen ved Kolonihavebroen på glacis	Granittrappe	God tilstand
R14	Syddysen	Fra voldgaden til bærmnen ved Kolonihavebroen på glacis	Rampe	Dårlig tilstand. skal laves inden for 2 år

BILAG 9: TABEL OVER BEVOKSNINGER OG NATURTYPER PLEJE SAMT ÅRSHJUL

Bevoksning og naturtype	Kendetegn	Pleje og formål	Årshjul
Historisk bevoksning	Tjørn	Tjørn plejes med livsforlængende beskæring om nødvendigt.	Moniteres på årligt basis samt beskæres efter behov.
	Rækketræer	Rækketræer plejes med skånsom beskæring efter behov med hensyn til bygninger og offentlig vej. Selvforyngende bevoksninger inden for rækketræernes historiske placering kan danne grundlag for en udvælgelse med henblik på at styrke det oprindelige historiske udtryk. Udplantede rækketræer sikres gode vækstbetingelser – de omkringstående træer beskæres eller udtynnes.	Moniteres på årligt basis og beskæres efter behov. Udplantede træer monitoreres to gange årligt.
	Rose	De historiske roser (æble- og hunderoser) beskæres primært i den sene vinter og det tidlige forår, samt efter behov i forhold til stisystem og anden bevoksning.	Moniteres i den sene vinter og beskæres herefter.
Solitærtræer	Se kortlægning af solitærtræer – bilag 4	Solitærtræer plejes efter behov ved beskæring under hensyn til offentlig vej og bygninger.	Årlig monitorering og pleje efter behov.
Græs og urter	Brugsplæne	Plejes med slåning jævnligt i sæsonen for at understøtte rekreativt brug og det historisk erkendbare udtryk, med en solid slidflade.	Slås mindst 3-5 gange årligt.
	Fællegræs	Plejes med slåning årligt med fjernelse af høslet, for at minimere næringstilførsel, og i forbindelse med vedligehold af offentlig vej.	Slås og rives en gang årligt.
	Slået græs	Plejes med henblik på tilgængelighed, samt friskæring af bevoksning.	Slås, rives og friskæres to gange årligt i maj og oktober.
	Lysåbne arealer	Plejes med kraftig udtynning for at sikre en lysåben bevoksning med et stærkt bundække af græs og urter.	Udtynnes en gang årligt.
	Svag bundvegetation	Efter bekæmpelse af vedbend skal det sikres at græs og urter får fat gennem udtynning.	Årlig udtynning, samt bekæmpelse af vedbend (se bilag 6).

BILAG 9: TABEL OVER BEVOKSNINGER OG NATURTYPER PLEJE SAMT ÅRSHJUL

		Efter udtynding skal det sikre at der sker opvækst på sortjordsområderne	
Urørt bevoksning	Urørt bevoksning er arealer, hvor der kun foretages et minimum af hugst eller udtynding af træer og buske. Døde træer og fældet ved kan kun efterlades på overfladen som en del af den adfærdsregulerende pleje.	Urørt bevoksning med begrænset pleje med fokus udtynding for at opnå tæt bundvegetation med et tilpas lysåbent krone- og bevoksningsdække.	Førstegangspleje med udtynding for at skabe bedre vilkår for bundvegetation. Den vedvarende pleje består i monitoring, løbende udtynding for at sikre opvækst af bundvegetation.
Risikotræer	Se bilag 5 for beskrivelse af erkendbare risikotræer. Risikotræer kan opstå løbende.	Se bilag 5 for beskrivelse af plejen af erkendbare risikotræer. Nyopståede risikotræer håndteres løbende under hensyn til fortidsmindet, bygninger og færdsel.	Se bilag 5 for årshjul for erkendbare risikotræer. Nyopståede risikotræer kan monitoreres, afkrones eller fældes efter tilstand og behov.
Invasive arter og problemarter	Japansk pileurt optræder sporadisk i området Armensk brombær optræder sporadisk over hele området Almindelig liguster spredt over hele området Vedben optræder koncentreret flere steder i området. Alm. snebær koncentration spredt over området. Hjortetaktræ i bærmens ved <i>Karuna-huset</i>.	Der udarbejdes en registrant over invasive arter og problemarter. For bekæmpelsesmetode se bilag 6.	Se bilag 6
Selvforryngelse	Selvforryngelse af tjørn i hele området Selvforryngelse af fuglekirsebær, røn, spidsløn, taks, poppel, elm, ask og ahorn	Tjørn favoriseres som historisk bevoksning og derfor foretages plejen med udvælgelse af passende træer til forryngelse af bestanden Selvforryngelse udtynnes for at skabe stærk bundvegetation. Der foretages koncentreret udtynding, hvor få træer bliver udvalgt til fremtidige solitærtræer. Ligeledes udtynnes der omkring de udplantede rækketræer, samt frugttræer, som fuglekirsebær, hylde, mirabel, æble og gråpære.	Tjørn udtynnes en gang årligt Udtynnes hvert 2.-3. år.
Diverse	Brandvejsbeskæring	Træer langs vejen beskæres efter lovpligtige mål for offentlig vej.	Lav bevoksning beskæres årligt. Høj bevoksning beskæres

BILAG 9: TABEL OVER BEVOKSNINGER OG NATURTYPER PLEJE SAMT ÅRSHJUL

			hvert andet år. Hæk klippes to gange årligt.
	Søvig: friskæring af bærmuren med henblik på udsyn over stadsgraven	Friholdelse af lav og høj bevoksning med formålet at sikre udsyn over stadsgraven.	Foretages en gang årligt
	Trapper	Trapper opbygges i naturmateriale og sat med slotsgrus. Ved fællesområder bistår Gartnergruppen med rådgivning til beboere for korrekt sikring af fortidsmindet, efter anvisning fra Slots- og Kulturstyrelsen.	Årlig gennemgang og små reparationer efter behov, renoveres hvert 8.-10. år.
	Ramper	Vedligeholdelse af ramper for at sikre adgang til voldanlægget med korrekt afvanding. Renovering foretages med slotsgrus.	Årlig monitoring. Renovering og vedligehold hvert 5.-10. år alt efter behov.
	Bistader	Gartnergruppen hjælper til med at sikre lysåbne korridorer i samarbejde med bistadeholder.	Årlig beskæring i det tidlige forår eller i sensommeren
	Stisystem	Oprensning af løst organisk materiale ned til gruslag. Afrensning af kanter. Opbygning af nyt stilag i slotsgrus med fokus på fald og korrekt afvanding.	Årlig gennemgang med små reparationer efter behov, total renovering hvert 10. år.
	Kanonhuller	Kanonhuller holdes erkendbare under hensyn til fortidsmindet	Årlig monitoring
	Rodzoneanlæg	Rodzoneanlæg plejes af rodzone viceværten som er ansvarlig for rodzonens tilstand. Gartnergruppen holder rodzonen lysåben, så der sikres gode vækstbetingelser,	Årlig monitoring med friskæring efter behov.
	Containerplads ved Refshalevej tilhørende Maskinhallen til opbevaring af jorddeponi m.m.	Friskæring af containere samt slåning af pladsen	Årlig beskæring samt slåning 1-2 gange årligt.
	Materialedepot ved Refshalevej.	Årlig beskæring så der er fri adgang til grusdepot og jorddepot, hvor der bl.a. indslås træer midlertidigt	Årlig beskæring samt slåning 1-2 gange årligt.
	Materialegård (arbejdsstationer for gartnergruppen). Her opbevares brænde, natur materialer, kompost, flis og der er et redskabsskur	Løbende drift efter behov, materialer genanvendes.	Struktureres og organiseres løbende med henblik på genanvendelse af materiale. Flisning efter behov.
	Cykelsti	Cykelsti friskæres for bevoksning.	Flere gange årligt.

BILAG 9: TABEL OVER BEVOKSNINGER OG NATURTYPER PLEJE SAMT ÅRSHJUL

	Brinksikring	Brinksikring er anlagt for at sikre mod udvaskning af forurenede jord (klasse 4). Stensætningen vedligeholdes efter behov (se bilag 7).	Årlig monitoring af stensætning og reparation efter behov.
	Deponi af kvas	Deponering af kvas må kun ske som led i den adfærdsregulerende pleje eller på anviste kompoststationer.	Løbende monitoring.

BILAG 10: REGISTRANT OVER KOMPOSTANLÆG

Nr.	Område	Placering	Type	Tilstand
K1	Fredens Ark	I det sydøstlige hjørne af Fredens Eng.	Grøn kompost.	Har ligget i dvale under stillads. Bruges til kompost for drift af Fredens Eng.
K2	Fabriksområdet	Det sydlige hjørne mellem flanke og kurtine på bærmen og bunden af escarpen i Ulriks Bastion	Grøn kompost og gren deponi.	Bruges til drift for bærme stien.
K3	Fabriksområdet	På voldgangen på den sydlige face af Ulriks Bastion.	Grøn kompost og gren deponi.	Bruges til grøn kompost for brugsplænen på voldgangen af flanken på Ulriks Bastion. Gren deponi skal nedlægges.
K4	Fabriksområdet	I bærmen på sydlig flanken for Sofie Hedevis Bastion.	Grøn kompost og gren deponi.	Beboer/institution oprettet kompost for at servicere Sølyst/Fabriksområde/Mælkebøtten. Gartnergruppen ønsker at organisere denne kompost station, så den kan servicere grøn kompost og grene fra Fluepapiret.
K5	Nordområdet	Gartnergruppens materialegård nord for Refshalevej 14C	Grøn kompost, gren deponi, flis depot.	Større kompost anlæg der servicere drift og plejeopgave fra hele området, hvor lokal kompost station ikke findes. Her laves stort gren deponi til flisning.
K6	Den Blå Karamel	På voldgangen ved Fælleshuset Uzhupis på den nordlige flanke af Carls Bastion.	Grøn kompost og gren deponi	Grøn kompost og gren deponi der servicere den nordlige del af Carls Bastion.
K7	Norddyssen	I hulvejen mellem kurtinemellemstykket til glacis syd for første redan.	Gren deponi	Gren deponi til at servicere første redan.
K8	Norddyssen	På voldgangen/banketten nord for Hundehuset ved Kompostteltet.	Grøn kompost, gren deponi, flis depot.	Større kompost anlæg der servicere drift og plejeopgave fra hele området, hvor lokal kompost station ikke findes. Her laves stort gren deponi til flisning.
K9	Midtdyssen	På voldgangen/banketten på tredje redan på nordlig face	Grøn kompost og gren deponi	Primært beboer fælles kompost der har behov for at blive organiseret.
K10	Syddyssen	Syd for broen, nordligste del af Bulmeurtspladsen	Grøn kompost og gren deponi	Kompost station der skal organiseres. Servicerer Bulmeurtspladsen.

BILAG 10: REGISTRANT OVER KOMPOSTANLÆG

K11	Syddysen	I struben af femte redan (Den Kosmiske Blomst)	Grøn kompost	Servicerer grøn kompost for femte redan.
-----	----------	---	--------------	--